National Library of Canada
Collection Development Branch
395 Wellington Str. Order sect
Ottawa, Ont.

National Library
Bibliothèque Nationale
FEB FEV 13 1984
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX

D103/6/23/1

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 5 (1770) 1984 | NELJAPÄEVAL 2. VEEBRUARIL — THURSDAY, FEBRUARY 2 | XXXV aastakäik

Nõukogude sõjalaager Balti riikides

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Seoses Stokholmis alganud Euroopa usaldustmoodustava ja desarmeerimiskonverentsiga esitas Balti Maailmanõukogu konverentsile pikema dokumentatsiooni, milles juhitakse tähelepanu nõukogude sõjaväelise kontsentratsioonile Balti riikides, mis on ähvarduseks Skandinaaviale, nagu seda vihjab Bonni päevalehes „Die Welt" avaldatud terve lehekülje täitnud artikli pealkiri: „Skandinaavia sovettide sihikul".

Kirjutises antakse ülevaade nõukogude üksuste paiknemisest Baltikumis. Juurdelisatud kaardil on märgitud raketibaasid, mereväe tugipunktid, sõjaväe lennuväljad, tankiüksuste asupaigad kui ka keelatud piirkonnad, mis kulgevad rannikult kuni 20 km sisemaale. Eestis asuvad raketibaasid Saare-, Hiiu- ja Muhumaal, Tapa, Kunda, Tartu, Viljandi, Kõpu, Antsla, Valga ja Tõrva lähedal. Mereväe tugipunktid asuvad Narva-Jõesuus, Loksal, Tallinnas ja Paldiskis. Sõjaväe lennuvälju on Tartus, Tallinnas, Haapsalus, Saaremaal, Hiiumaal, Pärnus, Viljandis ja Valgas.

Leht kirjeldab kaheveerulises sõnumis ka noorte ja laste sõjaväelist väljaõpet, mis algab juba 11-aastastele.

Teises sõnumis samal leheküljel kirjeldatakse aatomõnnetusi ja vangide tööd aatomallveelaevade reaktorite puhastamisel, kusjuures vangidele ei anta vastavat kaitseriietust. Need tööd viiakse läbi Paldiskis. Samas lõigus on juttu ka ühe raketipatarei õhkulendamisest Lätis, Tulsas. Peale ülalmainitu on Baltikumis esinenud viimase kümne

(Järg lhk. 3)

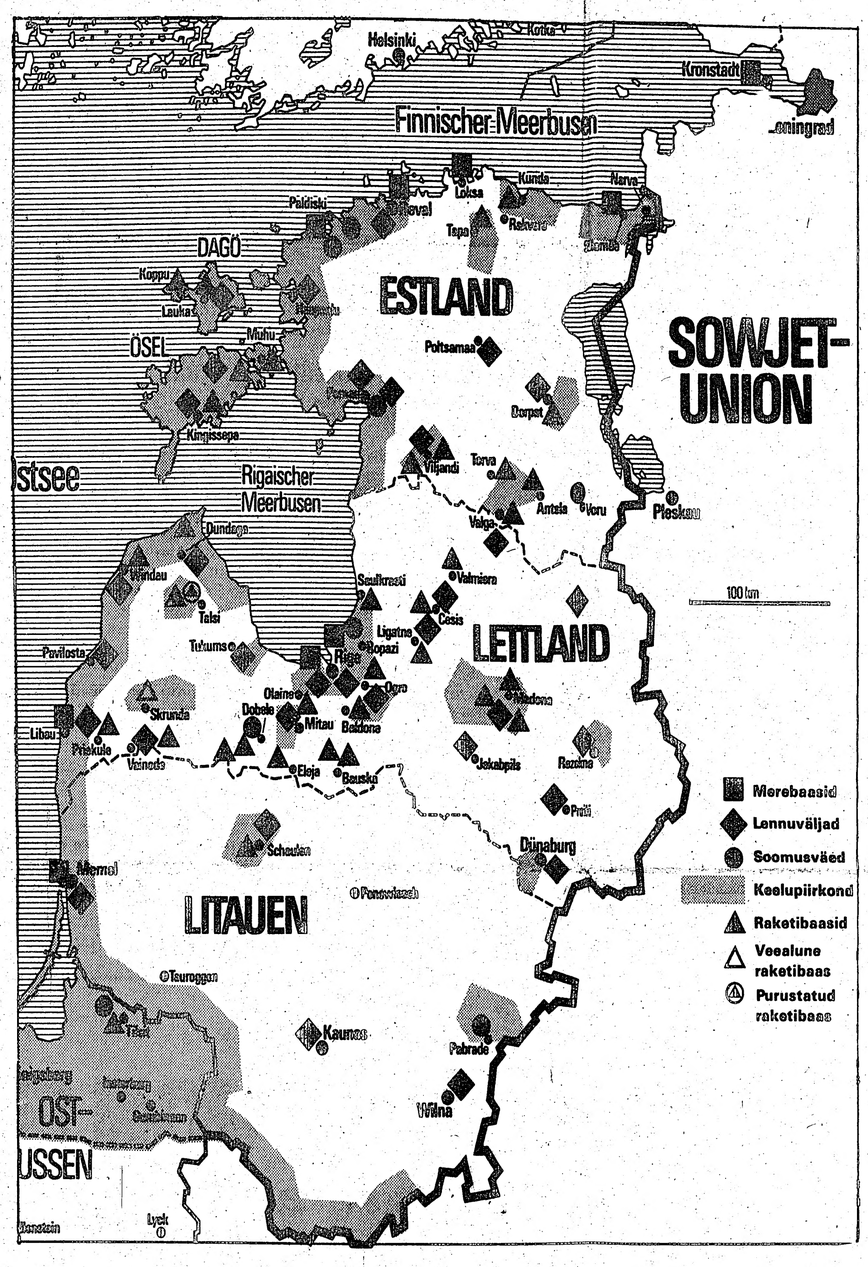

Stokholmi konverents kestab paar aastat

STOKHOLM — Stokholmi konverents tegeles oma esimestel nädalatel peamiselt suurpoliitiliste kontaktivõtmistega, avamistseremooniatega, pressivastuvõttudega ja ka ikestatud rahvaste aktsioonidega, millel konverentsi tegeliku tööga õige vähe on ühist.

Ajakirjanduses ja avalikkuses on Stokholmi konverentsi hakatud käsitlema Madriidi jätkukonverentina, mis ei ole õige.

Aastail 1980-83 toimunud Madriidi jätkukonverentsil ei saadud teatavasti kokkulepet üheski olulises punktis Ainukeseks reaalseks kokkuleppeks oli ajatabeli kindlaksmääramine järgmiste aastate arvukaiks kokkutulekuiks. Selle kokkuleppe kohaselt algaks järgmine Helsingi kokkuleppe jätkukonverents 4. nov. 1986 Viinis, ettevalmistava kokkutulekuga 23. sept. 1986.

17. jaan. 1984 kokkuastunud Stokholmi konverents on nn. ekspertide kokkutulek usaldust ja julgeolekut taotlevais küsimusis. Ekspertkonverents inimõiguste küsimusis on ette nähtud algusega 7. mail 1985 Ottawas, ettevalmistava kokkutulekuga 23. aprillil 1985. Inimlike kontaktiprobleemide ekspertkonverents astub kokku 15. aprillil 1986 Bernis ettevalmistava konverentsiga 2. aprillil. Nende ekspertkokkutulekute vahele on lükitud veel rida väiksemaid kokkutulekuid nagu 21. märtsil 1984 Ateenas inimliku konfliktiprobleemaatika arutamiseks. Et üle pääseda Malta poolt esitatud ultimaatumist, peetakse seminar Veneetsias Vahemere probleemide kohta alates 16. okt. 1984. Lõpuks tähistatakse Helsingis säälse kokkuleppe allakirjutamise 10 a. tähtpäeva 1. aug. 1985.

Stokholmi konverentsi avas Rootsi peaminister Olof Palme. Sellele järgnesid kõigi 35 delegatsiooni juhtide sõnavõtud. Pärast seda algab konverentsi sisuline töö neljas ajapeeriodis 1984. a.: 17. jaan. — 16. märtsini, 8. maist — 7. juulini, 11 sept. — 12. okt. ja 6. nov. — 14. dets. Konverents jätkub ka 1985. a. ja arvatavasti veel ka 1986. a. Seniste kogemuste kohaselt on aga ettenähtud ajatabelitest olnud raske kinni pidada.

A.H. („Teataja")

T.E.R.R. KUNGLA esitab suuresinemise

KAVAL ANTS JA VANAPAGAN

10. märtsil 1984 kell 7.00 õ. Minkleri auditooriumis
1750 Finch Ave. E.
Piletid: täiskasvanuile $8.00, õpilased ja pensionärid $6.00
Piletid saadaval: liikmetelt, Poko's ja Abistamiskomitees

Ronald Reagan kandideerib uuesti

Pühapäevaõhtuses läkituses Ameerika rahvale president Reagan teatas rahvale, et tema kavatseb kandideerida järgmistel valimistel Ühendriikide presidendi kohale ja soovib saada tagasi valitud presidendi kohale.

Arvatakse, et Ronald Reagan on hoolega selgitanud oma võimalusi saada tagasivalitud. Tema populaarsus on momendil kõrge ja tema sammud riigimajanduse parandamise alal on andnud häid tulemusi. Presidendi populaarsuse peamiseks aluseks on olnud tema kindel hoiak vahekordade selgitamisel N.Liiduga. President Reagan on kindlasti veendunud selles, et juba praeguse relvastuse vahekorra juures USA ja N.Liidu relvastus on selline, et suursõja alustamine on mõttetus ja enesetapp. Suursõja, sellisena nagu teda tavaliselt ette kujutatakse, ei tasu ennast ära ja kunagi ei juhtu. Aeg on mõtelda tõsiselt relvastuse vähendamise peale, ning alustada uusi läbirääkimisi sellel alal.

Toronto Eesti Meeskoori
EESTI VABARIIGI AASTAPÄEVA TÄHISTAMISE
KOOSVIIBIMINE

Päevakohane eeskava ● Tantsuks V. Gustavson'i „KAPELL"
● Õhtueine koos jookidega ●
Laupäeval, 18. veebruaril kell 7.00 õhtul Toronto Eesti Maja suures saalis.
Laudade ettetellimine: Georg Lootus, tel. 493-6406

Kalevi Võrkpalliklubi kutsub kõiki
„KALEVI MÜRGELILE"
reedel, 10. veebruaril 1984 kell 7.30 õ.
Tartu Colleges
Sissepääs $5.00 Vanusetunnistus vajalik

TÄHELEPANU!
ABEL LEE KUNSTINÄITUS ei ole avatud pühap., 5. veebr., on selle-asemel avatud laup., 4. veebr. kell 12—5 p.l.

EESTI MAJANDUSKLUBI KANADAS
LOENG
9. veebr. 1984 kell 7.30 õ. Eesti Maja väikeses saalis
1. KUIDAS SÄÄSTA ISIKLIKKU TULUMAKSU, esitab pr. HELLE RANNIK, endine keskvalitsuse tulumaksu revident ja HELLARRA SERVICES omanik.
2. PÄRANDUSTOMBU PLANEERIMINE, esitab adv. hr. TÕNIS LAAR.
Pärast ettekandeid läbirääkimised. ● Kõik kaasmaalased teretulnud!
SISSEPÄÄS TASUTA

T.E.V. ÜHING korraldab pühap., 12. veebr. s.a. algusega kell 3.00 p.l.
T.E. Majas keskmises saalis
Eesti Vabariigi sõjavägede ülemjuhataja ja skautlike organisatsiooonide peavanema, kindral
JOHAN LAIDONERI
100. sünnipäeva tähistamise
Tegevad: Kanada Eesti Skautide ja Gaidide Malevad. ● Kõne hr. V. LILLAKAS
Muusikalises osas sopran T. NORHEIM
Sissepääs $3.00 — gaididele-skautidele tasuta

Eesti Vabariigi 66. Aastapäeva KONTSERT-AKTUS

PÜHAPÄEVAL, 26. VEEBR. 1984 algusega kell 3.00 p.l. toimub TORONTO ÜLIKOOLI AULAS (Convocation Hall) KING COLLEGE RD.

Vaimulik osa — õp. TÕNIS NÕMMIK
Aktusekõne — Eesto '84 esimees TOOMAS METSALA
Tervitus eestlastele — E.V. aupeakonsul ILMAR HEINSOO
Tervitus külalistele — REET MARTEN-SEHR
Langenute mälestamine — VÕITLEJATE ÜHING — ÜLO TAMRE
Eesti lipp 100 aastat — UDO PETERSOO

Kaastegevad: Põimik — Skautlik noorus — E. Kiilaspea

Kontsertosas kaastegevad: Estonia Orkester — U. Kook, Toronto Eesti Meeskoor — C. Kipper, Andres Raudsepp — solist, Lembit Avesson — orel, Omar Daniel — klaver

Sissepääs $5.00 koos kavaga
Õpilased ja lapsed tasuta

Uksed avatakse kell 2.00 p.l.

Pärast aktust kohvi ja koogid Eesti Majas Eesti Maja ja T.E. Seltsi korraldusel. Pääse $2.00
Esineb — Rahvapillide Orkester

TORONTO EESTI SELTS

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House,958 Broadview Ave,, Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6
Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J.,USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave,, Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp. kl. 9 hm.— 5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 hm.—8 õ., laup. kl. 9 hm.—1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse — 1 a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

Üksiknumber — 75¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $5.50, tekstis $5.00, kuulutuste küljel $4.75.

Kiviajastu moodsas suurlinnas

Kui Toronto linn pühitseb eeloleval suvel oma 150. aastapäeva, siis oleme meie ise oma ühiskonnaga olnud selles arengus 35 aastat. See ei ole enam endine Toronto, kus külastaja kõnnib päevade viisi ringi ja lõpuks küsib: kus on siis see linn?

Majade read olid madalad, liikusid veel vanamoelised trammid, piima veeti kodudesse hobuvankritega ja auto alla jäänud kassiraibet võis näha endises kohas nädalpäevad. Kuid see oli mugav linn. Pääses kõikjale, elamuid sai osta odavalt ja tööd näis jätkuvat kõigile. Inimene, ka meie saime töökohti kontorites ja pankades ja kehalise töö tegija asus ehitama maju. Kuid mis tähtsam, inimesed olid sõbralikud ja kellegile kallale ei tungitud.

Vahepeal on kerkinud kõrgehitused, korterimajad ja pangad, elanike arv on paisunud ligemale 2¼ miljonile. Allmaaraudtee linna nelja kaarde, nn. supermaketid on kerkinud rajoonide kaupa. Torontost on saanud Metropolis oma antiseptilises puhtuses ning hoolitsuses. Kuid ka maksud on kerkinud mitmekordseks. Viimaste tõttu on üks osa tööstusi ja inimesi kolinud provintsi, kus loodetakse nautida vaikust ja hingerahu.

Kuid sellega on kaasunud ka Toronto ebamugavused järjest leviva kuritegevuse näol. Esimesed õhtused uudised pajatavad mõrvadest, pangaröövimistest, äride röövimistest, inimeste kallaletungidest ja naiste vägistamistest.

Toronto on muutunud ohtlikuks linnaks, vaatamata sellele, et politseiaparatuur on tublisti paisunud (ca. 6000). Tegutsevad poolpaljaste naistega ööklubid ja isegi homoseksuaalide klubidega saunad. Prostitutsioon lokkab südalinnas, kui uskuda ajalehtede pealkirju. Torontost on saanud „täisvärk", mille toob kaasa areng ja kasvamine suurlinnaks. Vähe on seda arengut suutnud pidurdada politseiväe kasvamine ja palkade tõus ning paljud politseisõidukid. Mida teeb siis politsei, tahame küsida, sest tänavanurkadel mele neid palju ei kohta?

Kuid politsei kirjutab autodele trahvisedeleid, peatab arvatavaid joobnuid, patrullib demonstratsioone, peatab kiirustajaid jne. Kollastes sõidukites on ta isoleeritud laiast publikust ja sealt on tal võimata jälgida korrarikkumisi laia publiku suhtes. Võib-olla see on juubeldama kippuv Toronto, nüüd 35 aastat tagasi. Elamurajoonide tänavailt on kadunud meeldivad jalutajad, keda võis näha aastaid. Pimeduse saabudes on tänavad jalutajaist tühjad ja elanikud istuvad kaetud akende taga. Alles see oli kui Bayview–Eglintoni sektoris tapeti ja tükeldati noormees, kes langes ohvriks sama rajooni heade kodude täiskasvanuks saanud „võsudele". Sissetungid majadesse ja korteritesse on arvuliselt kasvanud. Isegi paari kummikuid ei saa arsti ukse taha jätta, sest poole tunni pärast on need juba läinud.

On selge, et Toronto ühiskond on kannatamas varaste ja vägistajate terrori all, mis ähvardab ainult areneda. Politsei teeb oma parema, kuid see ei rahulda kaugeltki kõiki. Inimesed pööravad omaabi poole, installeerivad sissemurdjate vastu politseiga ühendatud alarme. Kuid kes jõuab suurlinna alarmiolukorda seada?

Mida peavad inimesed enesekaitseks tegema? Kui keegi tungib vägisi majja, siis tuleb helistada numbril 911 ja nõuda politseid, tuletõrjet või ambulantsi, nii nagu vajadus. Alarmisüsteem ühenduses politseiga võib osutuda kasulikuks, kuigi see maksab raha.

Öösistest üksirännakutest transpordi lõpp-peatustest koju tuleb hoiduda. Maa-alustest parkimislabürintidest tuleb hoiduda, eriti naistel, kui nad tahavad end hoida. Võõrastest tutvustest tuleb võimalikult hoiduda nii naistel kui ka vanematel meestel. Hoia oma kodunurka niipalju kui võimalik!

Kokkuvõttes:

Suurlinna politsei ei suuda anda täielikku kaitset kodanikule. Politsei teostab sageli vaid järeluurimist kui kuritegevus on juba toimunud.

Tulirelvad (tasku) on tavalisele kodanikule keelatud. Keemilised relvad, ajutiselt pimestavad ja halvavad relvad on keelatud. Piiri ületamisel konfiskeeritakse need isegi USA kodanikelt, kes neid kaasa toovad enesekaitseks marutõbiste ja kiskjate loomade vastu.

Jääb üle veel tubli nui, kuid ka selle võib politsei konfiskeerida loata offensiivse relva nime all.

Järeldus: Osaliselt peab moodsa suurlinna elanikkond eksisteerima kiviajastu hirmus, sest kurjategijad kannavad tuli- ja külmrelvi ja kodanik ei tohi kanda ei nuia ega taskunuga. Midagi peab ametlikus mõtlemisviisis väga valesti olema, sest kodaniku julgeolekutunne ja õigused kuuluvad põhiõiguste hulka.

V.

Kiri Saksamaalt

Probleemid välismaalastega

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Majanduse kõrgkonjunktuuri aastail värvati siia välismaadest rändtöölisi, kellega aga ei sõlmitud ajalisi töölepinguid nagu seda praktitseeritakse Shveitsis. Hiljem lubati rändtöölistel tuua järele ka oma perekonnad. Kuna türklaste iive on väga kõrge — 18 last pole mingi haruldus — siis on nüüd siin 4,5 miljonit välismaalast, samal ajal aga 2,35 miljonit töötut. Nüüd soovitakse välismaalastest lahti saada, aga viimastel ei näi olevat kiire Saksamaalt lahkumisega. Ka rahalised preemiad, perekonnapeale 10.500 ja iga lapse eest 1500 marka ei meelita välismaalasi lahkuma. Ainult 3 protsenti on avaldanud soovi tagasipöördumiseks. Siin elab töötu abirahast või sotsiaalabi toetusest paremini kui kodumaal.

Tingituna tööpuudusest on elanikkonnas tekkinud teatud vaenulikkust välismaalaste, eriti türklaste vastu. Majaseintel ja tunnelitel näeb sageli paroole „Türken raus!" On esinenud ka lööminguid türklaste ja sakslaste vahel.

Paljudes algkooliklassides domineerivad türklased, kuna sakslaste iive on madalaim kogu maailmas. Kuna paljud türklased on analfabeedid, siis takistavad türgi lapsed normaalset õppetööd. Ainuüksi Geislingeni väikelinnas on üle 400 türklase algkoolides. Stuttgardis, Frankfurdis, Münchenis ja teistes suurlinnades on välismaalasi 17-20 protsenti elanikkonnast.

Lisaks rändtöölistele tuli siia viimastel aastatel sadutuhandeid majandusasülante kõigist võimalikest maadest. Neid valgub veel praegugi Lääne-Berliini Ida-Saksamaa kaudu. Kuna asüülõiguse küsimuse selgitamine näiteks Bangla Deshist või Sri Lankast pärinevate põgenike osas on äärmiselt kompliteeritud, siis kestab mõnikord aastaid, enne kui asüülõiguse küsimus saadakse otsustada. Aga põgenik Bangla Deshist saab sotsiaalabist rohkem kui kodumaal riigiõunik palka.

TÜHJAD HÄLLID

Alates 1974. aastast on sakslastest elanikkond pidevalt vähenenud. Neid on nüüd ümmarguselt 57 miljonit. Täpset arvu pole teada, kuna läinud aastal kavatsenud rahvaloendus luhtus põhiseaduse kohtu otsusega. Rahvaloendajad olid iga kodaniku kohta koostanud ankeedi, millele antavad andmed polnud ühenduses rahvaloendusega. Kohus kartis, et võidakse teha „klaasist inimesi" nagu seda kuulutas ette Orwell oma raamatus „1984".

Kui rahvaarvu kahanemine samas suunas edasi läheb, on aastal 2030 ainult 38 miljonit sakslast ja paarkümmend miljonit rändtöölist, kelle iive määratumalt kõrgem. Sakslaste endi iive on kõige madalam kogu maailmas. Tööpuudus, hirm tuleviku ees, saastatud keskkond, tihe asutus ei loo eeldusi perekonna rajamisele. Seda hirmu aitavad süvendada „rahuliikumised" ja kirik. Juba 13-aastastel tüdrukutel on „igaks juhuks" preventiivtabletid käekotis.

Kõik see toob suurt muret kogu ühiskonnale, kuna rahvaarvu kahanemine ja välismaalaste kõrge protsent kutsuvad esile poliitilisi ja sotsiaalseid probleeme. Juba praegu on pensionikassad nii tühjad, et varusid on vaevalt veel üheks kuuks.

ABIELUNAISED AASIAST

Paljudel sakslastel näib olevat eriline nõrkus Ida-Aasia naiste vastu. Eriti otsitud on tüdrukud Taist (Siiam), kuna need olevat vähenõudlikud, kuulekad, alandlikud ja eriti õrnad armastajad. Hakkajad mehed lendavad Taisse ning toovad kas naise või galantse haiguse kaasa. Üle 200 kosjakontori tegeleb Aasia naiste vahendamisega sakslastele. Vahendustasu on kuni 15.000 marka, mida võib tasuda osade kaupa. Aastas sõlmitakse umbes 1500 abielu sakslaste ja Aasia tüdrukute vahel. Kui palju Tai tüdrukuid on randunud saksa lõbumajades, pole täpselt teada. Kiriklike ringkondade andmeil töötab umbes 3000 Aasia tüdrukut prostituutidena. Nende hulgas palju neid, kelle abielu sakslasega randunud.

„Pasha" maneeridega sakslased unustavad sageli, et neiud Aasiast pole hingetu kaup või mänguasi. Nad on inimesed, kes istutatud võõrasse miljöösse.

-kk

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Kas kirikukongress või kirikunõukogu?

Kanada praostkonna nõukogu on saatnud informatsiooni oma koosolekust 26. oktoobrist 1983. a. kõigile kogudustele, et perekond peapiiskop K. Veemi ettepanekul korraldab Esto-84 puhul Torontos usuteadlaste konverentsi ja kirikukongressi, milledest saadikuid osa võtma on kutsutud.

Usuteadlaste konverentsi kokkutulek, kui selleks aega leidub, on tervitatav, et arutada kirikus õpetuslikke ja liturgilisi küsimusi.

Kirikukongressil arutatakse põhimõttelisi küsimusi kiriku tegevuses, kuuldakse referaate ja ei saada teha mingeid siduvaid otsusi. Kui Eestis 1934. a. põhimäärused kehtestati, seal kirikukongressi leiduva informatsiooni järgi kokku ei kutsutud. Selleks polnud mõtet ega vajadust. Selle asemel käis koos kirikukogu. Sellel puhul on vajalik mõtelda kirikukogule, et see kirikukongressi asemel kokku tuleks.

Kirikul peab kirikukogu ehk kõrgeim korraldav organ olema, nagu kogudusel täiskogu ja praostkonnal sinod olemas on, et vastavalt kirik, kogudus ja praostkond eksisteerida saaksid. Nn. kirikukogu liikmete kirjalik hääletamine ei ole kiriku kõrgeim korraldav organ ega ülepea mitte organ. Selle tõttu on tungiv vajadus, et kirikukogu kiriku eksisteerimise pärast kokku peab tulema.

Kuid kirikukogu kokkutulemiseks on veel teine põhjus. Kui Eestis 1943. a. kardeti, et sõjaolude tõttu kirikukogul võis tekkida takistusi kokkutulemisega, siis kirikukogu volitas piiskop J. Kõpul teha otsusi kirikukogu asemel juhul „kui kirikukogul ei ole võimalik kokku tulla".

Selle volituse alusel peapiiskop J. Kõpp paguluses kehtestas ajutisena põhimääruste muudatused, kus kirikukogu asendati nn. kirikukogu liikmete kirjaliku hääletamisega. Selline õigus kirjalikult hääletada volituse alusel kestab ainult nii kaua „kui kirikukogul ei ole võimalik kokku tulla". Kuna nüüd Estodega on peetud kirikukongresse ja kirikukogu enam pole takistatud kokku tulema, siis Eestis kirikukogu poolt antud volituse alusel kirikukogu liikmete kirjaliku hääletamisega otsuste tegemine muutub kehtetuks, sest kirikukogu saab kokku tulla.

Sellises olukorras konsistoorimil ei ole enam seaduslikku alust otsuste tegemiseks saata kogudustele ettepanekuid kirjalikuks hääletamiseks. Kui seda peaks tehtama, need ettepanekud on ebaseaduslikult tehtud. Samuti ka koguduste juhatused, kui nad peaksid kirjalikult hääletama, teevad otsusi ebaseaduslikul viisil. Nõnda kujuneks meie tegevus kirikus ja kogudustes ilma kirikukoguta ekslikuks ja valeks.

Nendel asjaoludel tuleks Kanada praostkonna nõukogul ühes konsistooriumiga otsust kirikukongressi kokkukutsumiseks arutada ja Torontosse kokku kutsuda kirikukogu. Kui seda ei toimu, siis EELK lakkab olemast seadusliku korraga kirik, kellel pole õigust tegutsemiseks Eestis antud volituse lõppemisega, mille alusel ta senini on töötanud.

Esitatud seisukohtadest nähtub, kui oluline meie kirikule seaduslikuks eksisteerimiseks on kirikukogu. Selle tõttu kirikukongressi asemel konsistoorium peaks Torontosse kokku kutsuma kirikukogu, milleks veel küllaldaselt aega on ettevalmistusteks, et see teoks saaks!

J. AARIK.

Kas võiks . . ?

Maailmas on palju inimesi, kes ei valda enamat, kui ühtainsat keelt. Üllatavalt väike on ka enamus inimeste sõnavara. Selleks, et see suur enamus saaks igati aru, mida suuremate keeleliste teadmistega vähemus räägib või kirjutab, on igas keeles kirjastatud sõnaraamatuid, kus vähemtuntud sõnade tähendust rohkemtuntud sõnade varal selgitatakse. Loomulikult on ka eesti keeles sellised raamatud olemas. Nii võivad näiteks kõik piimamajanduslikud võhikud ja linnainimesed kellele reha nimi alles siis meenub, kui selle vars pärast pulkadele astumist näkku kargab, õigekeelsuse sõnaraamatust lugeda, et kooritud piima juba hallil ajal lõssiks nimetati. See tõik, et igas keeles saab sõnu teiste sama keele sõnade abil arusaadavaks teha, tundub olevat teadmata paljudel väliseestlastel. Sellest teadmattusest tulenevalt tehakse meile selgeks et lõss on inglise keeles „skim milk". Sellele näitele sarnaseid selgitusi kuuleme nii kantslist kui kõnetoolist, ning loeme ajalehest ja raamatust — ilmselt lootuses, et üpris arusaadavad omakeelsed sõnad muutuvad veelgi rohkem arusaadavamaks, kui neid selgitada võõrkeelena õpitud keele abil. Ja seda loogikavastast selgitusviisi harrastavad eriti usinasti need, kes oma kõrgema hariduse on saanud Eesti Vabariigi koolides. KAS VÕIKS nõuda neilt pagulastelt, kelle sõnu ja kirjaridu sajad ja tuhanded kuulevad ja loevad, et nad oma sõnaseletusis ei asuks mõtlematult ühte kilda nendega, kes kodumaal katsuvad eestlust tasalülitada? Ainult siis on meil põhjust loota võõraste sooja suhtumist EESTI ASJASSE, kui meie ise oma kultuuri põhialuseid vajaliku väärikusega käsitleme.

HARRI KIVILO

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

ESTO '84 raames tähistame meie rahvuslipu, sini-must-valge sündi 100 aastat tagasi.

Ostke Eesti lipp ja laenake see välja ESTO '84 kaunistamiseks.

1. **Eesti lipp 165 x 105 sm. hind $20.00**
2. **Sama lipp koos kandevardaga $30.00**

Tshekid kirjuta Esto '84 nimele.

TELLIMISED SAATA AADRESSIL:
Sini-must-valge lipu 100 a. Juubeli Komitee
958 Broadview Avenue, Toronto, Ontario M4K 2R6, Canada

Tellija nimi ja aadress .....

.....

Tel. No. .....

Soovin tellida ..... lipu/lippu ..... lipu/lippu vardaga
Tulen järgi ☐ Saata postiga ☐ — lisada $2.00

Lisan tsheki $ .....

H. Riga

SARKASTIKAT

Anna kuradile väike sõrm . . .

Mõned aastad tagasi oli Karlskronas, Rootsi sõjatähtsas sadamas, Nõukogude allveelaev jooksnud karile. Laeva komandör keeldus laevalt lahkumast ja Rootsi võimudega suhtlemast. Mõnepäevase jagelemise järele aitasid rootslased õnnetu äraeksinu koduteele, inspekteerimisõigusi kasutamata.

Sellest ajast peale on Rootsi rannaveed hakanud kihisema. Valitsus kujundas selle imepärase loodunähte uurimiseks komisjoni, kes avastas, et tegu on Nõukogude allveelaevadega. Komisjoni otsus ei meeldinud valitsusele, kes peale põiklemisi lõpuks siiski esitas Nõukogudele protestinoodi koos seletuskirjaga —

. . . „Rootsi valitsus vaatles allveelaevakomisjoni raportit kui poliitilist fakti, mida polnud võimalik mõjustada" Samuti mitte otsustada või mõjustada rapordis esinevat piire rikkuvate a-laevade päritolu määritlemist. Kuid Rootsi valitsus on nõus „unustama", eeldusel, et piiride rikkumised allveelaevadega lakkaksid . . . Nõukogudele ei meeldinud avalik süüdistamine, kuna . . . piiririkkumised kuuluvad ühe supervõimu käitumise hulka . . . (Punktiiride vahel — Eesti Päevaleht 10/12/83)

Peaminister Olof Palme läkitas ÜRO suursaadiku Andres Fermi asju klaarima. Nõukogud saatsid Georgi Arbatovi (vana-vana tuttav disinformaator!) ja kindral Milsteini. Kohtumisi oli mitmeid ja need olid tippsalajased. Nii salajased, et välisministrile juttude sisu ei usaldatud.

Ajajooksul on allveelaevade küsimus vaibunud igapäevarutiiniks. Tundmatud esemed ujuvad piki Rootsi randu ja neile on mõned Rootsi paadid ja valvelaevad põrganud. Kõik arvavad, et tegu on ujuvate puuklobakatega või Loch Ness monstriga. Mõned jonnakad, kes eelistavad allveelaevu, on kindlad, et need on NATO omad. Peaminister Palme kinnitab, et temal pole mingit tõendit, et need olnuks Nõukogude allveelaevad (peale Karlskrona juhu muidugi, enam-vähem, vist!).

Üle Taani, Gootimaa ja Norra,
ja Livoonia — maid võideti.
Oli lahinguid. Ja mitu korda
ilmamered läbi sõideti.

Piki südamandri jõge laevad
kandsid vikinglasi riigist riiki,
mehi tapelusest teise tõivad —
mehi, kes ei kartnud kuraditki!

Nii kangelaste laevad jõudsid
mereni, mis must ja põhjatu,
ja kus nad väsind mõõku loputasid —
Svea-vennad, uhked, kartmatud.

Oh sa, kunagine emand-Svea!
Vahva vikingite kodumaa!
Kas Palme rahva-ajaloost ei tea,
kuis Rootsi ülik peaks käituma?

OPTIKUD

RATAS OPTIK
465-6251
219 DANFORTH AVE., TORONTO
Suur valik parima kvaliteediga moodsaid raame. Kõik klaasiliigid saadaval. Täidame ka kodumaiseid retsepte — ÕIGESTI, ja soovikorral postitame.
Raamid $12.00—200.00.
KAASMAALASTELE
10% HINNAALANDUST.

Eesti arst valvekorras

4. ja 5. veebruaril
dr. M. Leesment ... 481-6834
11. ja 12. veebruaril
dr. T. Sauks 461-0912
18. ja 19. veebruaril
dr. H. Tari 922-3824
25. ja 26. veebruaril
dr. R. Pahapill 921-7777

SUURTE KOGEMUSTEGA
EUROOPA RÄTSEP
õmbleb
KVALITEET-MATERJALIST
naistele ja meestele
KOSTÜÜMID ● MANTLID
● ÜLIKONNAD
OLD MILL TAILORS
7 Riverview Gardens (Bloor-Jane Subway Stn.) **Toronto, Ont. M6S 4E4**
Tel. 416/769-9535
Rudi H. Schneider

Moskva kõvendab survet Baltikumis

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Eelduste kohaselt kolm aastat kestva Euroopa usaldustmoodustava ja desarmeerimiskonverentsi vältel tugevdab Kreml survet Balti riikides, teatas Bonni päevaleht „Die Welt". Kremli teadeteagentuur Tass ründas jaanuaris eriti ägedalt eesti ja läti „eksiilgruppide aktiivsust". Helsingis tegutsev „organisatsioon Eesti vabastamiseks" sai kurjustada, kuna see tahtvat saboteerida koostööd riikide vahel.

Peale selle avaldas nõukogude teadeteagentuur rea kohtuotsuseid läti rahvuslaste vastu, kelle protsesse pole seni nõukogude meediumides nimetatud. Neli läti rezhiimikriitikut, kelle karistusmäära ei nimetatud, olevat tahtnud rajada N. Lätis „kapitalistliku rezhiimi". Seejuures olevat neid toetanud Bonnis tegutsev „Valgude aktsioon", mille eesotsas seisvat „endine nats Paulis Klavins". Viimane on paistnud silma oma antisovetlike aktsioonidega. Klavins on elukutselt teoloog.

Tass atakeeris ka eesti emigrante, keda süüdistati Helsingis trükitud antisovetlike lendlehtede toimetamises N.Liitu.

-kk

Organiseeritud kuritegevuse saagiks 20 miljardit aastas

Kanada politsei arvestuste kohaselt organiseeritud kuritegevus Kanadas teenib aastas kuni 20 miljardit dollarit. 10 miljardit narkootiliste ainete müügist ja teise 10 miljardit prostitutsiooni, hasartmängude, illegaalsete loteriide ja väljapressimiste kaudu. Politsei peavalitsuse arvates need on enamvähem tõepärased andmed organiseeritud kuritegevuse kohta, kuid politseil ei ole vajalist võimu selle pidurdamiseks.

Politsei poolt kogutud andmed võtab uurimise alla vastav komisjon, et leida vahendeid ning seaduslikke aluseid organiseeritud kuritegevuse pidurdamiseks.

JUHTKIRJA ÕIENDUS

Meie lehe number 4 juhtkirjas on juhtunud eksitav viga. On kirjutatud, et Toronto Eesti Ühispangale ostetud bondide protsendid olid 4 ja 5 %. Peab olema: bondidelt saadud keskmine protsent oli 9%, kusjuures madalam protsent oli 7¼ protsenti. Kui see viga kedagi häiris, palume lahkesti vabandada.

V.

Rahvuskomitee endisel juhtimisel

NEW YORK (M.E.) — USA Eesti Rahvuskomitee uus (XII) Esinduskogu oli nädalavahetusel esmakordselt koos. See on valitud 3151 hääleõigusliku poolt. Koosolekule eelnenud pingest olenevalt oli oodatult elevust tekitav ERKÜ esimehe valimine, kus esines kaks kandidaati-senini pikemalt aega olnud esimees J. Simonson ja Washington D.C. elunev M. Kari. Neist valiti rõhuva enamusega J. Simonson (37 h.). M. Kari sai 7 h. Ka 12-liikmeline juhatus jäi valdavalt endiseks.

☐

Samal õhtul peeti traditsioonilise Meeskoori ball, kus ESTO '84 ettevalmistuste raames valiti viie kandidaadi hulgast „Miss New Yorgiks" siinses eesti teatris lavajõuna kaasa tegev Karin Annus, kes on seega teiseks valitud kandidaadiks „Miss Spodipalli" kõrval. Näitsikuks valiti N.Y. eesti võimlejate abijuht Sirike Truumees.

VAJA
LAPSEHOIDJAT
3-aastasele tüdrukule kell 8 hm. — kell 6 õhtul, teisipäeval ja kolmapäeval, Thornhill'is.
Tel. 731-3252

BON AIR APPLIANCE SERVICE
PARANDAME
külmutuskappe ja pliite — igat liiki
★ 31 aastat tööpraktikat ★
Tel. 533-9334 — Peter

Mart Niklus alustas näljastreiki

Kuus vangistuses olevat Nõukogude dissidenti, nende hulgas Mart Niklus, alustasid näljastreiki halva kohtlemise pärast. USA teadeteagentuuri United Press International poolt levitatav informatsioon Viinist põhineb katoliku teadeteagentuuri Kathpress rapordile ja trükiti ka ajalehes „The Toronto Star". Kathpress teatas 27. jaanuaril, et Anatoly Shacharansky, psühhiaater Anatoly Koriagin, eesti bioloog ja inimõiguste aktivist Mart Niklus, vaimulik Vladimir Poresch ja veel kaks vangi algatasid näljastreigi. Koriagini abikaasa andmetel vange pekstí ja nad said kaugelt väiksema toidunormi kui vajalik elu hoidmiseks.

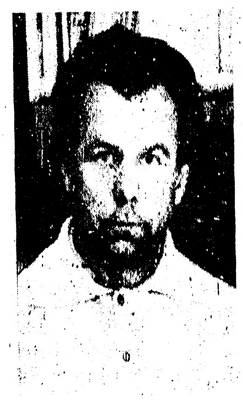

MART NIKLUS

Nõukogude . . .

(Algus esiküljel)

aasta jooksul hulgana aatomõnnetusi, märgitakse lehes.

Veel annab ajaleht ülevaate nõukogude rakettidesüsteemist Baltikumis, kus paikneb üle 300 aatomraketi maal ja üle 150 sõjalaevadel. Üks vecalune raketibaas asub Lätis Skrunda järve põhjas.

Nagu sellest ülevaatest nähtub, on sovetid paigutanud Balti riikidesse võrratult rohkem sõjaväge kui see vajalik piiride katiseks.

-kk

□

Ülevaate okupeeritud Balti aladele toodud relvastusest ja okupatsioonivägedest andis ajakirjandusele Stokholmi konverentsi eel toimunud pressikonverentsil Balti Maailmaliidu Euroopabüroo juhataja Julius Kadelis Saksamaalt. Näidati ka 20 min. pikust salaja võetud videofilmi, mis demonstreeris laste sõjalist ettevalmistust N. Liidus. Pressikonverentsi Stokholmi Eesti Majas juhatas Agu Kriisa, kes andis ka ülevaate praegusest olukorrast Baltikumis.

Rahvuskomitee endisel juhtimisel

NEW YORK (M.E.) — USA Eesti Rahvuskomitee uus (XII) Esinduskogu oli nädalavahetusel esmakordselt koos. See on valitud 3151 hääleõigusliku poolt. Koosolekule eelnenud pingest olenevalt oli oodatult elevust tekitav ERKÜ esimehe valimine, kus esines kaks kandidaati-senini pikemalt aega olnud esimees J. Simonson ja Washington D.C. elunev M. Kari. Neist valiti rõhuva enamusegga J. Simonson (37 h.). M. Kari sai 7 h. Ka 12-liikmeline juhatus jäi valdavalt endiseke.

□

Samal õhtul peeti traditsiooniline Meeskoori ball, kus ESTO '84 ettevalmistuste raames valiti viie kandidaadi hulgast „Miss New Yorgiks" siinses eesti teatris lavajõuna kaasa tegev Karin Annus, kes on seega teiseks valitud kandidaadiks „Miss Spodipalli" kõrval. Näitsikuks valiti N.Y. eesti võimlejate abijuht Sirike Truumees.

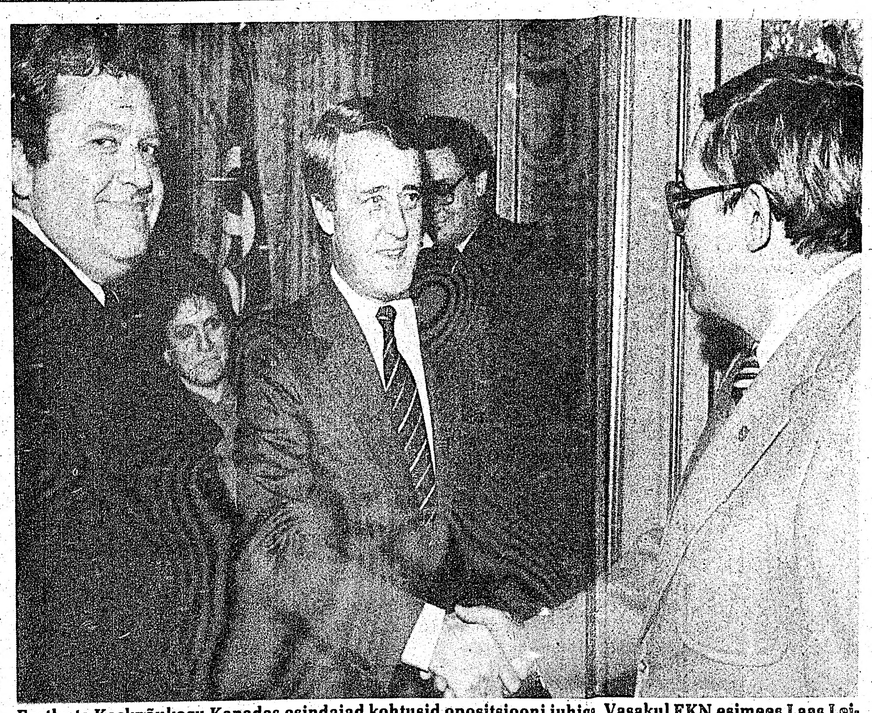

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas esindajad kohtusid opositsiooni juhiga. Vasakul EKN esimees Laas Leivat, konservatiivide partei liider Brian Mulroney ja EKN välispoliitilise komisjoni esimees Mati Epner.
Foto — W. C. Stratus

VAJA
LAPSEHOIDJAT
3-aastasele tüdrukule kell 8 hm. — kell 6 õhtul, teisipäeval ja kolmapäeval, Thornhill'is.
Tel. 731-3252

BON AIR APPLIANCE SERVICE
PARANDAME
külmutuskappe ja pliite — igat liiki
★ 31 aastat tööpraktikat ★
Tel. 533-9334 — Peter

Balti esindajad kohtusid Mulroney'ga

Neljapäeval, 26. jaanuaril toimus King Edward hotellis informaalne koosolek konservatiivide partei juhi Brian Mulroney ja Ida-Euroopa keskorganisatsioonide esindajate vahel. Eestlaste poolt võtsid osa Eestlaste Kesknõukogu Kanadas esimees Laas Leivat, välispoliitilise komisjoni esimees Mati Epner ja peasekretär Priit Aruvald. Kokku oli koos ligi viisteist esindajat. Koosolek Mulroney'ga kestis umbes tund aega.

Avasõna ja tervituse Mulroney'ile ütles lätlaste esindaja dr. Lennarts Lukss. Ta nentis, et kohal olevad esindajad ei ole kokku tulnud partei huvides, vaid et kuulata Mulroney seisukohti Ida-Euroopa ikestatud rahvaste suhtes. Dr. Lukss loetles küsimusi nagu inimõiguste rikkumine N. Liidus, enesemääramis õiguste taastamine, Helsingi kokkuleppe tagajärjed jne.

Oma sõnavõtus Mulroney nimetas, et tal on hea meel ikestatud Ida-Euroopa rahvaste esindajatega kohtude samal ajal kui peamisnister Trudeau istub koos Tsehhoslovakkia peaministriga. Ta ütles, et peaminister Trudeau vastutulelikkus N. Liidule on häbiväärne. Kui Kanada valitsus saatis protestikirja N. Liidu saatkond Korea lennüki allatulistamise pärast, siis lükati see saatkonna uksel tagasi ja ei võetud vastu. Kui aga Mulroney nimetas Ukraina Ülemaailmse Kongress'i lõppaktusel novembris, et seitse miljonit ukrainlast surid Stalini poolt loodud nälja tagajärjel, siis Kanada valitsus võttis vastu vene saatkonna poolt saadetud protesti ja andis seda Mulroney'ile edasi. Samal ajal Trudeau nimetab USA presidenti Ronald Reagan'it sõjaõhutajaks, aga kui Trudeau käest küsiti 1968.a. kuidas tema kavatseb Kanadat kaitsta, kui peaks sõjaks minema, siis ta oli vastanud. „Mis pärast peaks meie selle üle muretsema. USA kaitseb meid." Mulroney kinnitas, et Ida-Euroopa ikestatud rahvaste huvid on temale südamelähesed ja kui tuleb tal võimalus järgmist valitsust moodustada, siis ta ei kavatse meid mitte unustada.

Välispoliitilise komisjoni esimees Epner küsis siis täpsemalt eestlasi puudutavaid küsimusi, nimetades eesti, läti ja leedu Helsingi valvegruppe, Eestis vangistatud vabadusvõitlejate olukorda ja balti konsulite staatust. Mulroney ei vastanud pärimisele otseselt, aga ütles, et ennem kui tema peaministrina sõidaks N.Liitu või mõnda Ida-Euroopa riiki, ta räägiks ennem Ida-Euroopa keskorganisatsioonide esindajatega läbi nende nõuete suhtes ja ei jääks lootma välisministeeriumi bürokraatia peale.

Eesti Sihtkapital Kanadas
Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele
Eesti Sihtkapital Kanadas
kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2044 Yonge St., Toronto, M4S 1Z9
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147

ESTO'84 TORONTO 150
ESTO ÕLU
Esto '84 informatsiooniosakond teatab, et Hollandi kuulus õllevabrik Amstel on nõustunud valmistama ESTO motiividel kujundatud õllepudelite silte ja selle sildi all turustama oma väga head õlut.
Amstel vajab teada, kui palju kaste ja silte on vaja valmistada. Kuna Amsteli ESTO '84 õlu on Eesti Päevade „ametlikuks" õlleks, palutakse kõiki ESTO ajal ürituste korraldajaid — ja ka eraisikuid (oma külaliste ja kodude tarvis) kirjalikult teatada, mitu kasti (24 pudelit kastis) AMSTEL ESTO ÕLUt ta soovib osta. ESTO õlu on ainuke õlu ESTO '84 üritustel. Vastust on vaja juba reedeks, 4. veebruariks aadressil: ESTO õlu, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. tuba #11. Kirjalik tellimine, nime, aadressi ja telefoninumbriga on vajalik — telefoniga tellimisi ei saa täita. Õllekastisid valmistatakse ainult ettetellimise ulatuses. Kättesaamise moodus teatatakse hiljem.

APRILLIS ILMUB UUDITEOSENA
TEREMI JUTUSTUS
Estonia mässust, sõjast, Berliinist, K-Z laagrist ja muust millega autor, HANS MERET, toob esile seni-avaldamata asjaolusid ja mõnegi „plaadi teise poole" viimase 50-ne aasta ajaloost meie paguluse 40-ks aastaks tulusaks ja õpetlikuks lugemiseks ESTO/84 puhul.
KALJU JÕGI, autori sõbrana, on avaldanud eel-tellimiste vastuvõtu umbes 300-ja lhk. kõvas köites illustreeritud raamatule, mille hinnaks on eel-tellijale koos saatekuluga ainult $20.00. Tellijaile varutakse nummerdatud ja autori poolt signeeritud köited. — Tellimised saata aadressil:
KALJU JÕGI, 55 Duggan Ave. Toronto, Ont. Canada, M4V 1Y1. Tel.: (416)-487-2094.

TORONTO EESTI NAISSELTSI
JÕEKÄÄRU LASTESUVEKODU
vajab 1984 tegevushooajaks (16. juul. — 11. aug.)
KASVATAJAID ja ABIKASVATAJAID
VETELPÄÄSTJAID (kes töötavad kaasa abikasvatajatena)
UJUMISÕPETAJAID
ÕDE
KÖÖGIPERSONAALI
Sooviavaldused esitada hiljemalt 15. märtsiks s.a. T.E.N.S. juhatusele — Heljo Novek, 50 Kingston Rd. Apt. 5-602, Scarboro, Ontario M1E 4Y1

EESTI ALUMIINIUM KOMPANII
Nüüd saadaval uued Euroopa stiilis thermoaknad, kolmes värvis, kahe- ja kolmekordse klaasiga.
Tasuta hindamine.
Helistage päeval töökoda tel. 832-2238. Kodus 769-0932.
OSSO INVESTMENTS INC.,
10335 Keele St., Maple, Ontario L0J 1E0

Mart Niklus alustas näljastreiki

Kuus vangistuses olevat Nõukogude dissidenti, nende hulgas Mart Niklus, alustasid näljastreiki halva kohtlemise pärast. USA teadeteagentuuri United Press International poolt levitatav informatsioon Viinist põhjineb katoliku teadeteagentuuri Kathpress rapordile ja trükiti ka ajalehes „The Toronto Star". Kathpress teatas 27. jaanuaril, et Anatoly Shacharansky, psühhiaater Anatoly Koriagin, eesti bioloog ja inimõiguste aktivist Mart Niklus, vaimulik Vladimir Poresch ja veel kaks vangi algatasid näljastreigi. Koriagini abikaasa andmetel vange peksti ja nad said kaugelt väiksema toidunormi kui vajalik elu hoidmiseks.

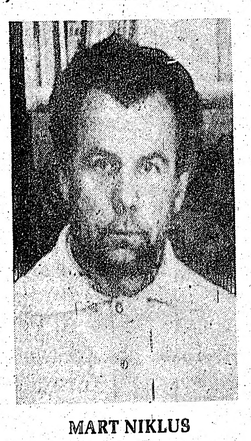

MART NIKLUS

Üle 300-ja pensionäride koosviibimisel

Neljapäeval, 19. jaanuaril toimus Eesti Majas Eesti Pensionäride Klubi kokkutulek, mille korraldasid klubi koor, tervisvõimlejate ring ja rahvapillimeeste orkester ühiselt. Ettekandeid oli jälgima ja kuulama tulnud üle 300-ja inimese.

Kokkutuleku avas tervisvõimlejate ringi esinaine Hella Vellner. Teadustajana tegutses juhatuse liige Ilmar Leps.

Klubi naiskoor laulis Margit Viia juhatusel viis laulu: „Ants oli aus saunamees", „Pulma loss", „Hiirejaht", kaks viimast laulu „Lepalind" ja „Tillukene naine", koos rahvapillimeeste orkestriga. Orkestrit juhatas Oskar Haamer. Solistidena esinesid sopran Aino Laanep ja alt Linda Tooming. Koor ja orkester said kiitust aplausiga, kuna juhatajaid ja soliste tänati nelgiõitega. Järgmisena Lisanne Vaher deklameeris „Enne võimlemist", ka teda austati nelkidega. Siis marssisid lavale võimlejad Eric Liigandi klaverisaatel ja rivistusid esinemiseks, mille oli koostanud ja õpetanud Ludvig Luide. Kavas oli 15 erisugust osa klaveri ja tuntud laulu saatel. Ettekanded kulgesid sujuvalt ja neid oli nauditav jälgida. Esinejaid tänati kestva aplausiga. Programmi koostaja ja juhataja L. Luide ja pianist E. Liigand said tänuks kimbu lilli, kuna võimlejatele ulatas E. Luide igale õie.

Perenaine Maria Ehrstein oma abilistega oli katnud laua, ka teda tänati nelgiõitega. Juta Kübarsepp deklameeris humoorika loo „Rahapada", mis kutsus esile naeru ja aplausi.

Rahvapillimeeste orkestri juhataja Oskar Haamer näitas tema poolt valmistatud haruldast muusikariista — põispilli ja andis seletusi selle kohta.

Eeskavaline osa lõppes rahvapillimeeste orkestri ettekandega. Laulukoori esinaine Linda Tooming tänas esinejaid, juhatajaid, perenaisi ja kõiki vaevanägijaid ning teatas, et loteriipiletid on müüdud ja algab loosimine. Loterii viidi läbi Helle Kreemi juhtimisel.

Koosviibimise jäädvustas Eesti Kultuuripärandi Klubi videolindile, kus kaamera taga olid Ellen Irs ja Laine Pant ning hrd. Urbel ja Paas.

J.Sgi

Nõukogude . . .

(Algus esiküljel)

aasta jooksul hulgana aatomõnnetusi, märgitakse lehes.

Veel annab ajaleht ülevaate nõukogude rakettidesüsteemist Baltikumis, kus paikneb üle 300 aatomraketi maal ja üle 150 sõjalaevadel. Üks veealune raketibaas asub Lätis Skrunda järve põhjas.

Nagu sellest ülevaatest nähtub, on sovetid paigutanud Balti riikidesse võrratult rohkem sõjaväge kui see vajalik piiride katiseks.

-kk

□

Ülevaate okupeeritud Balti aladele toodud relvastusest ja okupatsioonivägedest andis ajakirjandusele Stokholmi konverentsi eel toimunud pressikonverentsil Balti Maailmaliidu Euroopabüroo juhataja Julius Kadelis Saksamaalt. Näidati ka 20 min. pikust salaja võetud videofilmi, mis demonstreeris laste sõjalist ettevalmistust N. Liidus. Pressikonverentsi Stokholmi Eesti Majas juhatas Agu Kriisa, kes andis ka ülevaate praegusest olukorrast Baltikumis.

FINNAIR
KUTSUB
SOOME ja EESTI FILMIÕHTULE
mis peetakse esmaspäeval, 13. veebruaril kell 6.30 õ.
MACEDONIAN HALLIS, 76 Overlea Blvd.
„DOOR PRIZES", FILMID SOOMEST, KARASTAVAD JOOGID JA SUUPISTED
Sissepääs tasuta

Loengud tulumaksust ja päranditest

Eesti Majandusklubi Kanadas, kes aastate kestel oma liikmeid hõlmavate ürituste kõrval on korraldanud majanduslikke küsimusi käsitavaid ettekandeid, näeb oma tegevuskavas tänavu ette kaks huvitavat loengut. Eeloleval neljapäeval, 9. veebruaril kõneleb endine keskvalitsuse tulumaksurevident Helle Rannik teemal „Kuidas säästa isiklikku tulumaksu" ja advokaat Tõnis Laar teemal „Pärandustombu planeerimine."

Loengud peetakse algusega kl. 7.30 õ. Eesti Maja väikeses saalis ja osavõtt on tasuta kõigile. Kuna tulumaksulehtede täitmise aeg läheneb ja pärandiküsimused on olulised, pakuvad loengud olulist informatsiooni. Hiljem on võimalik esitada küsimusi.

US-raketid Euroopas

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Nagu teatasid saksa massimeediumid, on Euroopasse paigutatud US-raketid juba osaliselt laskevalmis. Üks rakettide tugipunkt asub Mutlangenis, kus juba laskevalmis Pershing 2 raketid. Tiibraketid on laskevalmis Inglismaal ja Sitsiilias. Viimasel ajal ei teata ajalehed arusaadavail põhjustel rakettide asukohti Saksamaal.

Mutlangeni ümbruses käivad juba viis nädalat suuremad ja väiksemad demonstratsioonid omaarust rahuliikujate poolt. Seni on politsei arreteerinud isiku kindlakstegemise eesmärgil 500 isikut, keda ootab protsess avaliku rahu rikkumise eest. Mõni on arreteeritud juba üheksa korda. See on märgiks, et on tegemist elukutseliste demonstreerijatega.

-kk

Toronto Eesti Võitlejate Ühing tähistas laupäeval Eesti Majas oma 31. aastapäeva, kus anti teenetemärke. Pildil, vasakult ühingu esimees Ülo Tamre, Kuldrinnamärgi saajad Arvo Lehari ja Johannes Kirsipuu, märkide üleandja aupeakonsul Ilmar Heinsoo. (Lähemalt aastapäevast järgmises lehes).

Foto — S. Preem

Talihari '84. Rahvarõivais gaidid põlevate küünaldega ja laval põimiku „Talvised tunded" esitajad. All — Tegelaste austamine. Foto — O. Haamer

Sini-must-valge'le pühendatud Talihari '84

Eesti Gaiderite kogu Kanada Koondise poolt korraldatud Talihari '84 toimus 29. jaanuaril. Eeskava oli pühendatud Eesti lipu 100-ks aastapäevaks. Lava oli dekoreeritud kuuskede ja lumemehelvetega, tagapõhjal „Eesti lipp 100 aastat."

Õhtu algas küünalde süütamisega laudadel, mida tegid 10 rahvarõivais gaidi. Järgnes 10 gaidi poolt ette kantud ja Merike Põldma poolt koostatud põimik „Talvised tunded"-deklameerijaks Sandra Rannu. Oli silmale meeldiv pilt — gaidid kuuskede ja lumehelvete taustal.

Gaiderkogu juhataja oma avasõnas nimetas, et käesoleva Taliharja puhastulu läheb Gaiderkogu poolt toetusena Maailmalaager „Eesti lipp" läbiviimiseks, mis on tänuväärt ettevõte gaiderite poolt. Teist aastat on üldkorraldajaks ngdr. Merike Toomes-Põldma.

Peokõne pidas õpetaja Udo Petersoo teemal — Sini-must-valge 100 aastat. Oma sõnavõtus ta ütles järgmist: Meie esivanemad on võidelnud nende kolme värvi all. On võidetud ja on kaotatud, kuid need värvid lehvivad ikka veel. Pöörame ajastute lehekülgi 100 aastat tagasi ja ärkame üles aja, mil sündis Eesti lipp.

Neid värve ei määratud valitsuse poolt, nagu tehti siin, Kanadas, need värvid olid rahva tahe ja tulid rahva hulgast nagu Kalevipoegi. Esimesena kerkisid need värvid üles meie luules. Juba 1881. aastal räägib Jaan Bergmann'i luuletus „Eesti lipp" selle lipu täisilus lehvimisest. Sümboolne värvide tähendus on jäänud saks tänapäevani. Kuna maal valitsesid sakslased, siis oli luulesalm ainuke, kus rahvas sai nimetada neid värve. Üliõpilastel tuli isegi võidelda nende värvidega mütsi kandmise eest. Värvide juured olid aga „kõvasti mullas" ja 1884. a. 4. juulil õnnistati sini-must-valge Otepääl. Vabadussõjas oli Narva rinne suure tähtsusega. 1944.aasta talvel, kui punaarmee tungis välja Leningradist, sai Narva meie rahva elu või surma sümboliks. „Kas nad saavad ikka vastu panna Narva all?" — see küsimus oli kõigi eestlaste huulil 1944. aastal kuni südasuveni. Viimased jõud pandi mängu, et peatada punalaviine, mis olid vahel 10-korda suuremad meie jõududest. Eesti üksused võitlesid võtmepositsioonides raskete kaotustega ülekaaluka vaenlase vastu talvekülmas tuhandete granaatide sajus. Vist paljud mäletavad mõnda sõpra, kes tõi seal oma elu ohvriks Eestile. Need noored kui ka vanemad võitlejad andsid oma elu, et meie veel tagalas saime olla kodustega ning pärast paremas ilmastikus võisime põgeneda üle mere vabadusse.

40 aastat on sellest möödunud. Need kangelaslikud lahingud väärivad meenutamist. Selleks on korraldatud Eesti Liit Kanadas poolt koostöös Toronto Eesti Võitlejate Ühinguga Narva '44 mälestus-õhtu. See toimub Toronto Eesti Maja suures saalis 5. veebruaril kell 3 p.l. Kavast peab eriti märkima head Narva '44 rinde ülevaadet ja Narva võitluste filmi, mis kestab 20 minutit. Selles filmid näeme palju võtteid eesti sõjameestest ja ka veebruari-mobilisatsiooni tagalas. See õhtu saab olema eriline austamisõhtu siinsetele omaaegsetele Narva võitlejatele. Pool puhastulust läheb Eesti sõjainvaliidide toomiseks Esto '84 pidustustele sel suvel.

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

Kala- ja jahisportlastele

Toronto Eesti Õngitsejate ja Jahimeeste Seltsi korraline aasta peakoosolek toimub pühapäeval, 5. veebr. 1984. a. algusega kell 12 p. Toronto Eesti Majas väikses saalis, 958 Broadview Ave. Toronto.

Kõikidele seltsi liikmetele saadetakse välja koosoleku kutsed ühes 1983. a. majanduse aruannetega. Juhul kui mõnele liikmele mingil põhjusel koosolekukutse ei saabunud, palutakse käesolevat teadaannet võtta kutsena.

JUHATUS

Tulekahju põhjus ei selgunud

Uurimine tulekahju põhjuse selgitamiseks, kus surma sai Helmut Jaaguste, on lõpetatud. Ontario Fire Marshal's Office uurija Lloyd Boucher ütles ajalehele „Toronto Star", et tuleõnnetuse põhjus on teadmata. Esialgsete arvamiste kohaselt tekkis tuli elektri kaitsekorkide kastist. Helmut Jaaguste suri suitsumürgitusse ja leiti keldrist. Tuletõrje uurija arvates ta märkas midagi ebakorrapärast keldris ja läks kontrollima. Kuna ta liikumine oli takistatud ja käis kepiga, ei pääsenud ta enam välja. Naabrite poolt teatatud, kolm plahvatust tekkisid propaangaasisilindri ja kahe „aerosol" -kannu plahvatamisel.

□

Trükiviga oli sattunud meie lehes nr.3 toodud kirjeldusse. Evi Jaaguste ema nimi on Elsa Raudsepp, mitte Elna.

Meenutagem Narvat!

Paljudele eestlastele on Narva nimel suur, isegi püha tähendus. Läbi sajandite on Narva olnud meie eelpostiks ida rõõvmasside vastu. Sõda on veerenud tihti läbi Narva. Aastal 1700 lõi Kaarel XII Rootsi väega seal venelasi. Meie Vabadussõjas oli Narva rinne suure tähtsusega. 1944.aasta talvel, kui punaarmee tungis välja Leningradist, sai Narva meie rahva elu või surma sümboliks. „Kas nad saavad ikka vastu panna Narva all?" — see küsimus oli kõigi eestlaste huulil 1944. aastal kuni südasuveni. Viimased jõud pandi mängu, et peatada punalaviine, mis olid vahel 10-korda suuremad meie jõududest. Eesti üksused võitlesid võtmepositsioonides raskete kaotustega ülekaaluka vaenlase vastu talvekülmas tuhandete granaatide sajus. Vist paljud mäletavad mõnda sõpra, kes tõi seal oma elu ohvriks Eestile. Need noored kui ka vanemad võitlejad andsid oma elu, et meie veel tagalas saime olla kodustega ning pärast paremas ilmastikus võisime põgeneda üle mere vabadusse.

40 aastat on sellest möödunud. Need kangelaslikud lahingud väärivad meenutamist. Selleks on korraldatud Eesti Liit Kanadas poolt koostöös Toronto Eesti Võitlejate Ühinguga Narva '44 mälestus-õhtu. See toimub Toronto Eesti Maja suures saalis 5. veebruaril kell 3 p.l. Kavast peab eriti märkima head Narva '44 rinde ülevaadet ja Narva võitluste filmi, mis kestab 20 minutit. Selles filmid näeme palju võtteid eesti sõjameestest ja ka veebruari-mobilisatsiooni tagalas. See õhtu saab olema eriline austamisõhtu siinsetele omaaegsetele Narva võitlejatele. Pool puhastulust läheb Eesti sõjainvaliidide toomiseks Esto '84 pidustustele sel suvel.

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

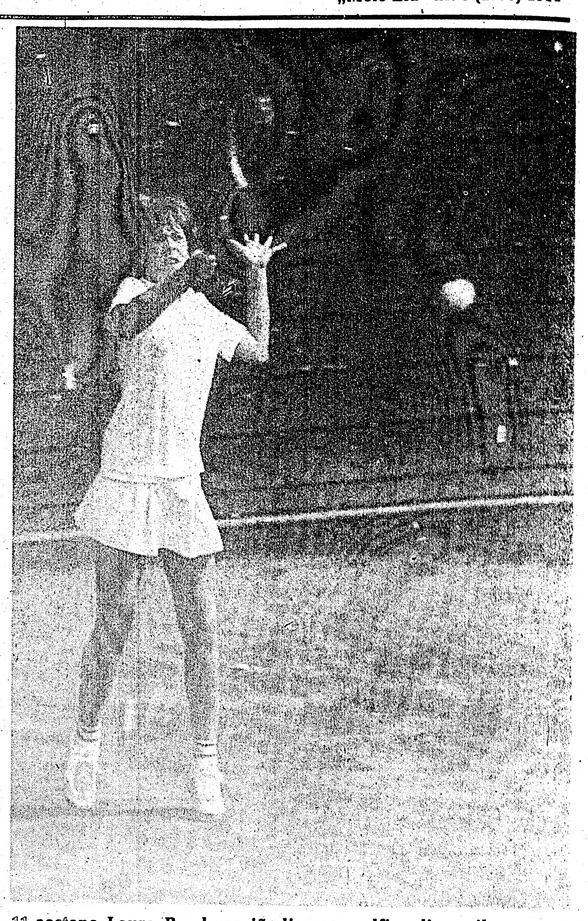

11-aastane Laura Randmaa jõudis veerandfinaali maailma noorte tennise esivõistlustel Miamis.

Laura Randmaa — tõusev tennisetäht

Möödunud aastatel on ajakirjanduses ilmunud rohkesti ülistavaid kirjutisi meie noorte sportlaste saavutustest. Neid on ilmunud Toronto suurlehtedes, kohalikes väljaannetes ja spordiajakirjades. Ontario tenniseliidu ametlik ajakiri toob möödunud aasta oktoobrikuu numbri esiküljel suure Laura Randmaa pildi ja kirjeldab tema saavutusi möödunud aastal, hinnates neid sensatsioonilisteks.

Laura Randmaa, kes on alles 11-aastane võistleb tütarlaste 12-a.vanusegrupis, kus enamuses tema vastased on aasta vanemad, saavutas möödunud aastal Kanadas viis meistritiitlit. Tuli Ontario meistriks üksik- ja paarismängus, saavutas Quebec'i meistritiitli üksikmängus ja tuli Kanada meistriks üksik- ja paarismängus. Isegi tema endise Muirhead'i algkooli õpilaste leht, kust ta lahkus mõned aastad tagasi, minnes Seneca Spordikooli, pole teda unustanud, vaid seab teda veel praegugi eeskujuks teistele selle kooli sportlastele.

Laura Randmaa saavutusi tunnustati ka Metropolitan Toronto sportlaste austamise banketil (Metropolitan Toronto Sports Award Banquet), mis toimus möödunud aastal 8. detsembril näituseväljakul asuvas Queen Elisabeth'i hoones, kus talle anti ka vastav kingitus. Sellist banketti korraldatakse juba kauemat aega ja seal austatakse noorportlasi 8-st kuni 21-e aastani, kes elavad Metro-Torontos. Banketi tegeliku korraldamise toimetavad kordamisi Metro Toronto linnad ja eeslinnad. Eelpoolnimetatud banketi korraldas East York ja külaliste vastuvõtjaks (Host) oli seal eestlanna Ene Pulk, kes töötab East York'i meelelahutuse (Recreation) osakonnas juhtival kohal. Asutamisele kuuluvate sportlaste valiku ja banketile kutsumise teostab vastav erikomitee (The Metropolitan Toronto Champions Award Committee).

SUURSAAVUTUS MIAMIS

Laura Randmaa kõige raskemateks võistlusteks ja ka kahtlemata kõige suuremaks saavutuseks võib pidada möödunud aastal 17. - 24.dets. Miami's peetud maailma noorte tennise esivõistlusi, kus ta oma vastaseid võites jõudis veerandfinaali. Tennisevõistlustel (turniiridel) võistlejad jagatakse paarideks. Paaride moodustamine ei otsustata loosimise teel, vaid määratakse võistluste korraldajate poolt. Kõigepealt eraldatakse parimad võistlejad reastamise (Seeding) teel. Selliselt väljavalitud võistlejad (Seeded Players) asetatakse võistlusplaani selliselt, et need omavahelisteks võistlusteks enamasti kohtavad alles veerandfinaalis. Poolfinaali jõudnud kaks parimat võistlevad finaalis esikoha pärast. Maailma võistluste korraldajate poolt Miami's oli enne võistluste algust välja valitud kaheksa maailma parimat (Seeded Players) ja nendehulgas oli ka Laura Randmaa. Tema esimeseks vastaseks oli määratud Michiyo Tanaka Jaapanist, kellelt ta sai loobumisvõidu. Teiseks vastaseks oli Amy Mascotti Floridast, keda ta võitis 6-1, 6-0. Kolmandaks vastaseks oli Analia Dell' oroso Itaaliast, keda ta võitis 7 - 6, (7 - 3) 4- 1. Neljandaks vastaseks oli Christina Trapp Floridast, kes oli füüsiliselt väga tugev ja tugevate löökidega, kuid kes siiski ei suutnud Laurale vastu seista ja ka see võistlus lõppes Laura võiduga 6 - 0, 6 -3. Selle võiduga Laura jõudis veerandfinaali. Seal oli talle viiendas võistluses vastaseks Amy Frazier Michigan'ist, kes võistluste korraldajate poolt oli arvatud parimaks võistlejaks maailmas (Seeded Player nr. 1). Laura, võisteldes Amy Frazier'i vastu kaotas esimise seti 6 - 2. Teisel setil läks juhtima väga tugeva mänguga 4 - 3, kuid hiljem Frazier viigistas ja suutis oma edu arendada ja võistlus lõppes Amy Frazier'i võiduga 6 - 2, 6 - 4. Finaalvõistlus Amy Frazier'i ja Diana McKeon'i, Floridast, vahel lõppes Diana McKeon'i võiduga, jättes Amy Frazier'i teisele kohale. Kolmandaks tuli Dawn Martin Michigan'ist ja neljandaks Monika Seles Jugoslaaviast. Järgnevatele kohtadele ei võisteldud.

PARIM NOORSPORTLANE

Kuid Laura Randmaa, arvestades tema võistlustel saavutatud võidupunkte, arvatavasti platseerus viiendale kohale. Arvestades seda, et ta on alles 11-ne aastane, on see haruldane saavutis. Selle saavutusega on ta minu arvates praegu meie parim noorsportlane Vabas Maailmas. Tütarlaste 12 a. vanusegrupis võistles 126 võistlejat 22-st riigist. Ainukese võistlejana kommunistlike maade blokist võttis võistlustest osa Monika Seles Jugoslaaviast.

HARALD RAIGNA

Eesti Korporatsioonide Liidu võrkpallivõistlustelt. Korp! Indla A naiskond. Ees, vasakult — Ester Kapp (kapten), Liisa Kaunismaa, Elva Palo. Taga — Ann Aug, Vivian Holmberg, Aimi Ilves. Paremal — Korp! Indla B naiskond. Ees — Linda Karuks, Emma Karuks, Tiiu Paara (kapten). Taga — Silvia Birk, Malle Jürima, Linda Meier. All — Korp! Amicitia naiskond. Ees — Piret Kreem, Liisa Hess, Mai Kreem (kapten). Taga — Piret Komi, Aiki Saaremets, Kerry-Lee Kalm. Paremal — Korp! Vironia meeskond. Ees — Lembit Nielander, Andres Paara, Toomas Koger, Paul Eichenbaum. Taga — Tiit Paara (kapten), Allan Hess, Markus Hess, Aldo Elb. Foto — H. Raigna

VÕRULASTE KOONDIS EI NÕUSTU
et EESTI MAJA kasutatakse ESTO '84 pidustuste ajal ainult näituseruumiks. EESTI MAJA peaks olema kohtumiskohaks, kus võimalus kohtuda tuttavate ja sõpradega ning einetada. Praegune kohvikuruum on selleks otstarbeks liiga väike.
VÕRULASTE KOONDISE JUHATUS

OVER 50 YEARS OF GM SALES AND SERVICE
HOGAN GM
Chev Olds Limited
5000 Sheppard Ave. E., Scarborough, Ont. M1S 4L9
PAUL JUTTUS
Müük ja rentimine
Äris 291-5054
Kodus 423-5716

KIRJANI □ K

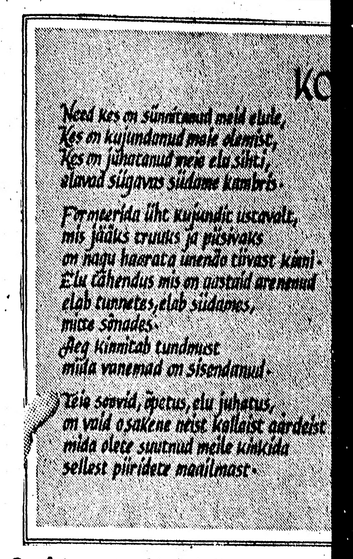

Osa fotomontaazhist, mis ilmus Toronto näitena. See on tundeküllane laste tän välise vormi. Ed Davis on firma „Creativ ja varustab ilukirja harrastajaid vastav

Kolme pärand lugu

Raimond Kolk: Vallavanema pärandustomp, E. Kirj. Koop., Lund 1983

Ahkuna vanatalu peremehe ja Särmu vallavanema Albert Teeksi eraelu onne 1933. aastat oli selline, et tal tekkis vallakassas 100-kroonine puudujääk. Kuigi revidendid ei kirjutanud protokolli ja andsid sellega aega kassa kordaseadimiseks, oli see kas just vallakassa-mure või midagi talul lasuvate teiste võlgadega seotut, mis tõi talle vallamajast koju jõudmisel südamerebanduse. Ja tema surmaga koos kolmenurkse pärandusjahi: surnud naise vend, igavene üliõpilane Artur Umverk, Alberti kauaaegne kallike linnas, Leila Sõster, ja noorukse sõhipoeg Eedi kodulähedases popsionnis. Romaani intriig, nagu Kolk seda arendab, asetab sündmuste taustaks 1930-ndail aastail paljusid pankrotte põhjustanud majanduskriisi ja parajasti haripunktil olnud vapside liikumise koos nende põhiseadusega. Autori keel on lihtne ja ladus, dialoogid talle omaselt deligaatselt sarkastilised ja karakterid kergete suletõmmetega välja joonistatud. See muudab raamatu nauditavaks ka vähelugejaile ja nendele, kes 1930-ndaid aastaid veel mäletavad või soovivad oma teadmisi selle ajalooperioodi osas täiendada.

Teost lugedes tekib aga küsimus, kas see on mõeldud üheköitelise tervikuna või ainult Ahuna talu saatuse ja kõnesoleva ajastu rutakalt visandatud esimese osana. Miks jätab autor nimetamata, et Albert Teeks oli vallakassa puudujäägi juures väga õnnelik, sest sel ajal esines vallakassade puudujääkide põhjusel rida kohtuprotsesse? Kas ta hoiab seda fakti edaspidiseks? Et saada Ahunat kätte, abielluvad üliõpilane Artur Umverk ja Leila Sõster viimase abieluettepanekul ning „ostavad" ainukese õige pärija, õpihimulise vallavanema sohipoja Metsaotsa-Eedi sellega välja, et lubavad tasuda tema 10 aasta koolikulud gümnaasiumist või põllutöökoolist ja ülikoolist läbi. Romaan lõpeb 12. märtsil kohalike vapside pääliskaudse ülekuulamisega, vapsist konstaabli poolt ja Umverkide abielupaari Tartu sõiduks rongile asumisega. Mis sündis tõeliselt Tallinnas või mis sai alles hiljuti kohapeal kõnega esinenud Artur Sirgust, sellest ei ole juttu.

Tundub, et sellega on loodud alus alles järgnevale tõelise romaanile. Mis saab täiesti uues poliitilises olukorras edasi kohalikest vapsidest, kes olid jaotanud juba kohti maa- ja vallavalitsuses, pruukinud suud ähvardusteks ja isegi 12. märtsil kiidelnud, et „kord on Piibeleht pääl ja Westmann all, siis Westmann pääl"? Ja mis kõige tähtsam — Tahkuna talust ning selle senistest tõelistest pidajaist Truutast ja sulasest Vollist? Talu on võlgadega koormatud. Ei Artur ega Leila ole seni ise oma leiba teeninud, elades Tahkuna ja selle peremehe tasku kulul. Kuidas kujuneb noore Eedi ja tema südamesõbranna Koidula või teiselt poolt vapside Pärtmanni ja Kompa saatus?

Olgu ka viimase kahega kui aja-

KIRJANDUS ☐ KUNST ☐ KULTUUR

Osa fotomontaazhist mis ilmus Toronto hommikulehes „The Globe and Mail" kalligraaf Ed Davise tööde näitena. See on tundeküllane laste tänu oma vanematele, millele ilukirjameister on andnud meeldiva välise vormi. Ed Davis on firma „Creative Galligraphy Equipment" omanik, kes propageerib kalligraafiat ja varustab ilukirja harrastajaid vastavate vahenditega.

„Meie ja meie hõimud" ettetellimine veel võimaldatud

Nagu Eesti Kirjanike Kooperatiivilt Lundis kuuldub, on Valev Uibopuu soomeugrilasi käsitlev ülevaateteos „Meie ja meie hõimud" trükis, kuid ettetellimine on ligemal ajal siiski veel võimalik. Sellega ruttamine on oluline, sest trükiarv piiratakse ettetellimiste ulatusega. Põhjuseks on muidugi selletüübilise teose kulude ulatus.

Teos on paisunud kavatsetust ulatuslikumaks. Kaartide ja skeemide arv on kokku 89 ning erialalise kirjanduse loetelu hõlmab 18 lk. Viimane pakub sellega suhteliselt täieliku pildi olulisemaist allikaist fenno-ugristika alal. Sisult on teos kokkuvõtlik ülevaade tänapäeva soomeugri uurimustulemustest ning sellega eriti oluline meie ja meie hõimude mineviku ja oleviku mõistmiseks. Soome-ugri rahvaste üksikkirjeldustes on pandud erilist rõhine nende kaasaegsele olukorrale. Keskseks on kujunenud eestlaste asend, mis senistes ülevaateteostes sageli on jäetud varju. Raamat on otse hädavajalik käsi- ja abiraamat kõigile, kes on huvitatud meie ja meie hõimude päritolust, ajaloost ja kaasaegsest olukorrast.

Raamatu ettetellimishind USA-s $25.- ja Kanadas $27.- Tellimistega pöörduda kohalike esindajate poole või ka otse kirjastusse aadressil: Eesti Kirjanike Kooperatiiv, Box 3001, 220 03 Lund, Sweden.

Elli Kalvik

ILURAVI

PRILLID

Küsimus: Vajan uusi prille, kuid alati, kas ostes prille nägemiseks või päikeseprille, tekib kahtlus, kas nad mulle sobivad? Olen pannud tähele inimesi, kelle nägu näeb isegi parem välja prillidega ja jällegi teisi, kellele prillid üldsegi ei sobi. Senini olen prille ostes küsinud müüjanna või sõbranna nõu, kuid oleks hea teada, kas on mõningaid juhtnööre, mida kasutada, et teha õiget valikut?

Vastus: Kõigepealt peaksite tegema kindlaks, milline on teie näokuju, sest erinevad näokujud nõuavad erinevaid prille. Ostes päikeseprille või prille paremaks nägemiseks, seisame sageli otsuse ees, milliseid valida või millised sobiksid paremini? Prillidel on peale vajaduse suur osatähtsus meie heas väljanägemises. Kui õieti valitud, siis peaksid nad vähendama meie nõrku kohti ja toonitama ning esile tooma häid; seega parandades meie näokontuure. Või õigemini andes illusiooni ideaalsest näokujust.

Loomulikult head päikeseprillid peavad kõigepealt kaitsma meie silmi päikese peegelduse eest. Selleks on polariseeritud klaasid kõige paremad, mis praegu saadaval.

Siin on neli põhilist näokuju tüüpi. Tundes neid, aitab see teha meie prillide valikut kergemaks.

1. Pikk ovaalne nägu: Pika ovaalse näo lühendamiseks vajame prilliraame, millede alumine äär on sirge ja ulatub nii lähedale põsekondile kui võimalik. Alumine sirge joon aitab poolitada nägu ja tekitab mulje lühemast näo pikkusest.

2. Neljakandiline nägu vajab rohkem ümmarust ja seda saavutame ümmarguste raamidega. Ümmargused raamid pehmendavad lõuajoont ja nägu mõjub pehmemana ja õrnemana.

3. Ümmargune nägu vajab pikkust. Illusiooni pikast näost saame kui näitame otsaesist niipalju kui võimalik. Prillid peaksid ulatuma üle kulmude. Ka raamid, mis on hästi laiad, aitavad tekitada illusiooni ovaalsemast näost.

4. Kolmnurkne kandiline nägu: Kolmnurkse näoga tuleb hoiduda suurtest prillidest, sest selline näokuju on tavaliselt ka kandiline. See nõuab väiksemaid delikaatselt kujundatud raame, nii et prillid oleksid õiges propotsioonis kandiliste kontuuridega.

Näokuju tüübi leidmiseks vaadake otse peeglisse, kõrvaldage juuksed ja püüdke ülalantud näidiste varal selgusele jõuda oma näokujus. Kui olete selle kord leidnud, siis teeb see tulevikus lihtsamaks nii prillide kui ka soengu valiku. Samuti on võimalik ka jumestamise teel kandilisust ümmargusemaks ja pikkust lühemaks muuta. Hästi ja õieti valitud prillid, soeng ja jumestamine on väga olulised tegurid meie näokuju ideaalsemaks muutmiseks.

Ülalnäidatud näokujud on mõeldud naistele, kuid sama põhimõtet saab rakendada ka meestele. Ümmargused raamid kandilisele näole jne. Üldiselt vajavad mehed raskemaid, rohkem mehelikke raame, kuid näokuju tundmine prillide valikul on sama oluline.

(Küsimused vastamiseks saata „Meie Elu" toimetusse või otseselt: Elli Kalvik, 166 Sherwood Ave. Apt. 2. Toronto M4P 2A8. Tel. 483-1545.)

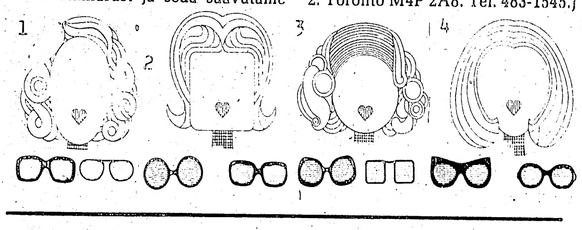

Kolme pärandusenõudja lugu

Raimond Kolk: Vallavanema pärandustomp, E. Kirj. Koop., Lund 1983

Ahkuna vanatalu peremehe ja Särmu vallavanema Albert Teeksi eraelu enne 1933. aastat oli selline, et tal tekkis vallakassas 100-kroonine puudujääk. Kuigi revidendid ei kirjutanud protokolli ja andsid sellega aega kassa kordaseadimiseks, oli see kas just vallakassa-mure või midagi talul lasuvate teiste võlgadega seotut, mis tõi talle vallamajast koju jõudmisel südamerebanduse. Ja tema surmaga koos kolmenurkse pärandusjahi: surnud naise vend, igavene üliõpilane Artur Umverk, Alberti kauaaegne kallike linnas, Leila Sõster, ja noorukse sohipoeg Eedi kodulähedases popsionnis. Romaani intriig, nagu Kolk seda arendab, asetab sündmuste taustaks 1930-ndail aastail paljusid pankrotte põhjustanud majanduskriisi ja parajasti haripunktil olnud vapside liikumise koos nende põhiseadusega. Autori keel on lihtne ja ladus, dialoogid talle omaselt deligaatselt sarkastilised ja karakterid kergete suletõmmetega välja joonistatud. See muudab raamatu nauditavaks ka vähelugejaile ja nendele, kes 1930-ndaid aastaid veel mäletavad või soovivad oma teadmisi selle ajalooperioodi osas täiendada.

Teost lugedes tekib aga küsimus, kas see on mõeldud üheköitelise tervikuna või ainult Ahuna talu saatuse ja kõnesoleva ajastu rutakalt visandatud esimese osana. Miks jätab autor nimetamata, et Albert Teeks oli vallakassa puudujäägi juures väga õnnelik, sest sel ajal esines vallakassade puudujääkide põhjusel rida kohtuprotsesse? Kas ta hoiab seda fakti edaspidiseks? Et saada Ahunat kätte, abielluvad üliõpilane Artur Umverk ja Leila Sõster viimase abieluettepanekul ning „ostavad" ainukese õige pärija, õpihimulise vallavanema sohipoja Metsaotsa-Eedi sellega välja, et lubavad tasuda tema 10 aasta koolikulud gümnaasiumist või põllutöökoolist ja ülikoolist läbi. Romaan lõpeb 12. märtsil kohalike vapside pääliskaudse ülekuulamisega vapsist konstaabli poolt ja Umverkide abielupaari Tartu võiduks rongile asumisega. Mis sündis tõeliselt Tallinnas või mis sai alles hiljuti kohapeal kõnega esinenud Artur Sirgust, sellest ei ole juttu.

Tundub, et sellega on loodud alus alles järgnevale tõelise romaanile. Mis saab täiesti uues poliitilises olukorras edasi kohalikest vapsidest, kes olid jaotanud juba kohti maa- ja vallavalitsuses, pruukinud suud ähvardusteks ja isegi 12. märtsil kiidelnud, et „kord on Piibeleht pääl ja Westmann all, siis Westmann pääl"? Ja mis kõige tähtsam — Tahkuna talust ning selle senistest tõelistest pidajaist Truutast ja sulasest Vollist? Talu on võlgadega koormatud. Ei Artur ega Leila ole seni ise oma leiba teeninud, elades Tahkuna ja selle peremehe tasku kulul. Kuidas kujuneb noore Eedi ja tema südamesõbranna Koidula või teiselt poolt vapside Pärtmanni ja Kompa saatus?

Olgu ka viimase kahega kui ajapalgeliste kõrvalkujudega kuidas on, Eedi kooliraha ja Arturi-Leila edaspidine elatis peab tulema võlgades Ahunalt kui „vallavanema pärandustombult". Selle juriidiliselt enam kui küsitavate kombinatsioonidega omandamine ei lahenda veel „pärandustombu" ja selle tõeliselt ainukese pärija, seega õieti romaani peategelase Eedi taluga seosse jäävat saatust lähema 10 aasta jooksul. Raamat jätab selleks liiga palju otsi ja sissejuhatatud intriige lahtisteks ja poolikuiks, et olla lõpule viidud. Alguskõide on ilma ülepakkumisteta mõnuga loetav. Jääb kindlalt soovida, et autor tõsimeeli ja oma tegelaste suuresti erinevaisse iseloomudesse lahkavalt sisseelades suudab jälgida „vallavanema pärandustombust" sõltuvaid edasipidiseid saatusi. Valitud tegelaste näol see kerge ei ole ja hoiab õigustatult lugeja pingelise huvi küsimuse juures, kuidas ülesanne autoril õnnestub.

JOHANNES KAUP

Ilmus Alma Tedre uus teos

Stokholmis ilmus Välis-Eesti ja EMP kirjastusel naiskirjanik Alma Tedre teos „Külaline kodumaalt". Autor tähistas mõni aeg tagasi 75. sünnipäeva. Ta debüteeris kirjanikuna 1950 romaaniga „Ilusad päevad", millele järgnes mõned aastad hiljem „Elu õpilane" kahes köites. Alma Tedre uudisteos ulatub ajaliselt tagasi tubli kolmveerand sajandit ja ta esimene peategelane on üks neid noori naisi, kes lähevad maalt Tallinna, et seal endale lahedamat elamispõlve ja avaramat tulevikku rajada. Kuid romaani raskuspunkti kehastab juba järgmise põlvkonna esindaja, kes tuleb Rootsi oma sugulasele külla üsna lähedases minevikus pärast kõiki vahepealseid väliseid sündmusi, mis eesti rahvale nii saatuslikuks kujunesid. Alma Teder ei kirjelda niipalju olukordi kui isikuid ja nende individuaalseid karakterijooni ja reaktsioone. Autor ei astu kohtumõistja rolli, vaid kirjeldab tekkivaid konflikte ning tabu-olukordi isikute vahel asjaliku realismi ja isegi karge huumoriga.

See on teos, mis lugejale pakub nii mõnegi uue vaatevinkli selle eestlaste põlvekonna reaktsioonide kohta, kes ligemale neli aastakümmet tagasi kas leidsid tee vabasse maailma või langesid järjekordse kommunistliku okupatsiooni alla. Nende kahe kategooria esindajate suhted on olnud tundlik küsimus nii varem kui nüüd. Alma Teder asetab vastavad indiviidid kirjanduslikule poodiumile ja tema teos kutsub lugema, süvenema, järele mõtlema ja otsusi langetama.

Raamatule on lühikese saatesõna kirjutanud Raimond Kolk, milles tuntud luuletaja ja kirjanik rõhutab, et „Külaline kodumaalt" on romaan, mis jutustatud asjatundliku ja sugestiivse kaasaelamisega. Teose nägusa kaane on kujundanud kunstnik Jutta Klein.

ILMUS

Salme Ekbaum

„INIMENE INGEL"

romaan — 205 lhk.

Hinnad tellijalilkmelle: üksik raamat brosh. $9.50, költes $11.70. Poolsari brosh. $53.00, köites $66.00. — Kaanehind mittelilkmelle: brosh. $12.00, költes $16.00

Esindajad: A. Viirlaid, 63 Glen Davis Cres., Toronto, Ontario M4E 1X7; Estonian Publishing Co., „Meie Elu" 958 Broadview Ave., Toronto, Ontario, M4K 2R6; V. Kokla, 86 Stirling Ave. N., Kitchener, Ontario: E. Kivestu. 588 Westluke Ave., Montreal, Que. H4X 1P7; tel. 484-0685; V. Kurm, 368 Toledo St., Thunder Bay, Ont.; V. Lenk, 511 Lawson Rd. London, Ont., N6G 1Y1; W. Metski, 6 Dawn Rd., St. Catharines, Ont. L2N 4M6; Mrs. L. Normet, 343 Cannon St. E., Hamilton, Ont. L8L 2C1; U. Veedler, 47 Kent Ave., Sault Ste. Marie, Ont.; V. Spargue, 2313 Samuel Drive, Ottawa, Ont. K1G 3C3.

Intiimne ja rõõmsameelne Abel Lee

Kunstnik Abel Lee omapalgeline looming on enam kui kolmkümmend aastat olnud tihedalt seotud Torontoga. Siin on tema nimi mitte üksi eestlastele hästi tuntud, vaid kandunud ka väljaspoole meid. Noore kunstnikuna siia asudes, oli ta tähelepandavaks ja võrdseks partneriks Euroopast saabunud nimekate kunstnike ühisnäitustel (hiljem Colour and Form Society näitused), olles aastaid selle orgi esimees.

Tema loomingu esimene periood hõlmab monotüüpia menetluses suuremõõtmelisi figuraalseid kompositsioone, peamiselt kalurite, rannarahva ning ka muusikute jt. motiividel. Neis realiteedilähedaste kunstikäsituse juures võis märgata üha erivormide ja koloriidi otsinguid, uute elamuste tõlgendust ja üldse vaatevälja avardumist.

Käimasolev Abel Lee kunstinäitus, mis avati möödunud pühapäeval Vana-Andrese kiriku saalis (avatud veel laup., 4. veebr. kl. 12–5 õ.) hõlmab 30 maali, aastaist 1969-1984. See nagu, iseenesest nõuab tagasi mõtlema kunstniku varasemale loomingule, milles mitugi olulist ja iseloomustavat pidepunkti. Oma niigi kunstiausa natuurile, pole Leel kunst äriobjektiks, publikule meeldida tahtev ja viimasest juhitav, vaid kindlailmeliseks kunstiloominguliseks ajeks ja teostuseks. Nagu mäletame, koloriidi mõistmiseks ja et sellesse süveneda, tuua koliriidi käsitlus hea joonistuskäekirja kõrvale oma kunstikäekirja, võttis kunstnik käsile loodusest värviküllasema motiivide sarja — liblikad. Selle järele kallis-kivid ja kristallid nende helkivas säras — kiirte ja nurkade valguse ja värvi lõikumise varjundid. Järgnes sari „aknad" — vaade aknast välja ja väljast siseruumi, esemetele valguse-varjude mitmekesiduses. Sellest vähe. Oleme veel võinud näitustel näha kunstniku spontaanse voolava joone käsitlusi, mis loonud figuuri ulatusliku liikuvuslikke kompositsioone. Need teostused on sõõbinud ja omased Abel Lee kunstikäekirjas, mida ta oskuslikult, otse pillavalt, põimib oma loomingusse. Kõige selle juures kogemuste äärmiselt konkreetselt tajuv maaliline edasiandmine ja koosmõju ongi Abel Lee maaliteosteste üheks kaaluvamaks ja hinnatavamaks osaks, elamust sisendavaks väärtuseks. Need on kunstniku poeemid, milles värvikeele ja nüansside rikkus, autori tunnetust ja tundeelamusi, sisu ja vorm.

R. ANTIK

Liidia Tuulse

„LINDE PIHLAKA VÕRAST"

LUULETUSI 1963—1983

Hind $8.00

Posti teel tellides pluss saatekulu.

müügil „Meie Elu" talituses

958 Broadview Ave. Toronto. Ont. M4K 2R6

Raimond Kolk

„VALLAVANEMA PÄRANDUSTOMP"

Romaan

Hind $16.00. Postiteel saates lisandub saatekulu.

Müügil „MEIE ELU" talituses

958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Pakid Balti riikidesse ja Venemaale

Meie saadame riide- ja jalanõupakke kuni 19¾ naela netto. Kõik on täielikult kindlustatud. Suur valik kaupu meie äris.

Äri lahtioleku ajad: esmaspäevast — laupäevani kl. 9 hom. — kl. 5 p.l.
KESKNÄDALATEL suletud.
Pärast kell 5 p.l. kokkuleppel telefoni teel.

BALTIC EXPORTING CO.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N5 — Tel. 531-3098

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave.,
Toronto, Ont. M4K 1N8
Tel. (416) 466-1951
466-1502

MEIE ÄRIS ON SAADAVAL RIKKALIKUS VALIKUS VALIK LILLI erisündmusteks ja tähtpäevadeks.
Samuti käsitöö kinkeesemeid —
KULLASEPA, MEREVAIGU-, KERAAMIKA-, NAHA ja PUUNIKERDUSE alal.
Kõneldakse eesti, läti ja inglise keelt.

Nõukogude kaubalaevastik i eestisoost kapten Ants Kuljus oli esimene, kes oma laevaga sel aastal jõudis Montreali sadamasse. Traditsiooni kohaselt anti talle kuldnupuga kepp.

Maailma aknal

200 AASTAT AEROSTAATI

3.

Ühe erilise peatüki õhust-kergemate sõidukite ajaloos moodustavad polaarlennud.

Õhulaevade ehitamine oli veel lapsekingades, kui rootsi insener, aeronaut ja maadeuurija, Salomon August Andrée (1854-1897), kindlas usus lahtise gondliga õhupalli lennukõlblikkusesse, koos kahe kaaslasega Svalbardist (ehk Teravmägedelt), Virgö saarelt 11. juulil 1897 õhku tõusis, et üle Põhjanaba lennata. Raadio polnud veel leiutatud ja sõnumitoomine ekspeditsioonilt sai toimuda ainult kirjatuvide abil. Ainuke sõnum Andréelt, millega üks kirjatuvi ühele Svalbardi vetes ristlevale vaalalaevale saabus, oli dateeritud 13. juulil ja andis aeronautide asukoha ja teatas, et kõik on korras. Ekspeditsioon oli hästi varustatud ja selle heaolu ei tekitanud kellelegi muret. Loodeti, et kalapüük ja jääkarude jaht üle aitab võimalikust toidunappusest. Kui aga ka järgmisel kevadel kõik vaikseks jäi, kustus igasugune lootus. Andrée ja tema kaaslaste õnnetu saatus selgus kõigis selle julmades üksikasjades alles 33 aastat hiljem, kui Dr. Gunnar Horn'i ekspeditsioon 1930.a. suvel Andrée viimasesse laagripaika sattus Vitö saarel, põhjapool Svalbardi. Nagu oma meelekindlust ka pärast surma manifesteerides, seisis seal seljaga vastu kaljut toetudes Andrée jäätunud keha. Ühe tema kaaslase, Strindbergi laip lamas tema lähedal, kuna teise, Fränkeli oma, leiti hiljem.

Tihedalt surutult oma selja ja kaljuseina vahele hoidis Andrée oma pärandit teadusemaailmale — tema päevik, logiraamat ja foto negatiivid, kõik ühe ihusärgi sisse kokku mähitud. Raamatuisse tehtud sissekanded osutusid kõik loetavaiks ja fotonegatiivide ilmutaminegi õnnestus. Selgus, et õhupall oli 12. ja 13. juulil lennanud nii madalalt, et gondel järjest mööda maad lohises ja seejuures vastu jäärünkaid põrkudes reisimise väga ebamugavaks tegi. 14. juunil lasti pall gaasist tühjaks ja ekspeditsioon maandus polaarjääl 7 kraadi lõunapool Põhjanaba. Pärast 7-epäevast ettevalmistust hakati liikuma itta Franz Josefi maa suunas suuri vaevu ületades lahtiseid veteväljupuldanpaadiga. 4. augustil pidid mehed endile tunnistama, et nad enam edasi minna ei suuda ja on sunnitud tagasi pöörduma jõudmaks Vitö saarele, kus asus nende varustusdepoo. Sinna jõudnud, ei saanud nad depoole läheneda lahtise vee tõttu, kuigi see nende nägemise kaugusel oli. Olukorra paranemist ootama jäädes ehitasid mehed omale iglu. See varises kokku 2. oktoobril — jää oli pragunenud just iglu all. Nende toidutagavara oli lõpukorral, kuid nende moraal jäi kõrgeks kuni kibeda lõpuni.

AMUNDSEN

Uusi katseid Põhjanaba aerostaadi abil vallutada ei tehtud enne kui Amundsen-Ellsworth-Nobile lend 1926. aset leidis.

Õieti oli see Amundseni ja Ellsworthi ekspeditsiooni jätk, mis oli toimunud a.1925 kahe vesilennukiga, ühel navigaatoriks norra kuulus polaaruurija Roald Amundsen ja teisel Lincoln Ellsworth, ameerika insener, maadeuurija ja selle lennu sponsor. Koos mehaanikuga ja lenduriga oli kummaski lennukis kolm meest. Raskete ilmastikuolude sunnil tuli aga ekspeditsioon poolel teel katkestada ja maanduda lahtisel veel. Üks lennuk hävis ajujääs, teine suudeti päästa 25 päeva kestnud väljakaevamise tööd jää ja lume vangistusest. Viis katset lendu tõusta ebaõnnestusid, kuues õnnestus ja pärast 8 1/2 tundi kestnud lendu olid mõlema lennuki meeskonnad tagasi Svalbardis, lennuki tankis ainult 90 liitrit bensiini järel.

Roald Amundsen

Andrée retkest saadik oli dirizhaablite ehitamise kunst nii suuri edusamme teinud, Amundsen oma järgmise ekspeditsiooni jaoks õhulaeva valida julges. Selleks sai Itaalias ehitatud n n. poolkange kereline N-1, 106 m pikk ja kolm norda nii suure gaasimahuga kui Andrée pall. Õhulaev sai nimeks „Norge" ja selle juhiks sai selle ehitaja, itaalia kolonel Umberto Nobile, kelle nimi lisati ekspeditsiooni ametlikule nimetusele. Lend algas 11.mail 1926 kell 08:55 Svalbardist. Jõudes Põhjanaba kohale järgmisel päeval kell 13:30 aeglustati lendu ja langetati 90 m kõrguselt alla jääle Norra, USA ja Itaalia lipud. Sama päeva õhtupoolikul sattuti tihedasse udupilve ja lennuki kere pindadele hakkas jääd kogunema. Kõigest hoolimata maanduti õnnelikult 14.mai hommikul kell 8 Telleris, Alaskas pärast 71 tundi kestnud lendu. Teaduslikust seisukohast oli see lend, kus koguti rohkesti andmeid 2.500.000 ruutkilomeetriliselt senini uurimata alalt.

Sellele hiilgavale saavutusele järgnes kahjuks äge poleemika ajakirjanduses, kus Nobile ühelt, ja Amundsen ja Ellsworth teiselt poolt erinevaid arvamusi avaldasid, kelle teenete tõttu ekspeditsioon õnnestus.

NOBILE

Itaallased otsustasid organiseerida ühe puht-itaalia ekspeditsiooni Itaalias ehitatud dirizhaabliga. Nobile juhatusel ehitatud õhulaev „Italia" tõusis 23. mail 1928 kell 04:40 Svalbardist Nobile juhtimisel lendu itaalia ekspeditsiooniliikmetega, kokku 16 inimesega pardal. Ülelend Põhjanabast toimus 24. mail kell 00:20, järgmisel päeval aga lakkasid raadiosaated „Itaalia"'lt. Alles 27. mail teatas Oslo Aftonposten, et Vadsö saarelt saadud teate kohaselt olevat „Italia" suures hädas. See sõnum, millise ekspeditsiooni abilaev oli kinni püüdnud, jäi viimaseks, kuni 9. juunil Nobile teatas, et õhulaev olevat abitult maas ujuvate jääpankade otsas kuski põhjapool Svalbardi. Maha prantsatades oli „Italia" gondel purunenud ja kümme meest, nende hulgas kindral Nobile ja üks raadiooperaator, jääle paiskunud. Koormuse äkilse kergnemse tõttu olevat õhulaev järsult ülesse sööstnud, viies kaasa ülejäänud kuus meest, kelle edaspidine saatus teadmatuks jäi.

Korraldati päästeekspeditsioone õhu ja mere kaudu. Legendaarne R. Amundsen, nüüd juba 66-aastane, kes poole oma elueast oli pühendanud polaar-alade uurimustele pööret-tekitavate tulemustega, oli esimesi oma kaastööd pakkuma oma kunagise vastase ja tema meeskonna päästmiseks — ja ohverdas selle juures oma elu. Üks rootsi lendur korjas ülesse Nobile, kes oma meeskonna maha jättis, kuni viimaks vene jäämurdja need ära tõi. Nobile ekspeditsioon ja sellega ühenduses olevad päästetööd nõudsid kogusummas 14 inimelu. Avalikkuses sai Nobile terava arvustuse osaliseks, ometi annetati talle jaanuaris 1931 US kongressi poolt kuldmedal polaaruurimuste eest.

Lahkhelide tõttu oma kodumaal siirdus Nobile lõpuks Venemaale ja ta nimi kerkis uuesti ülesse alles pärast II maailmasõja, kui ta kommunistliku partei kandidaadina Itaalia parlamenti valiti.

Nobile ekspeditsioon jäi viimaseks katseks kasutada aerostaati polaarlennuks, kui mitte arvestada „Graf Zeppelini" ülendu Põhjanabast 1931. a., mille kohta pole teada, kas see toimus lennuasjanduse arendamise, loodusteadusliku uurimise või lihtselt propaganda huvides. Juba selleks ajaks olid õhust-raskemad lennukid suure eduga oma kõlblikkust polaar-aladel opereerimiseks tõestanud.

K. UTSAL

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto, Ont. M4P 2L1
Praost Andres Taul
34 Dinnick Cres., Toronto, Ont. M4N 1L8
Tel. 483-4103, kirikus 483-5047
Õp. E. Heinsoo kodune 283-9387, kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

KONTSERT-JUMALATEENISTUS 5. veebr. kell 11.00 h. Toronto Eesti Segakoor Uno Koogi juhatusel. Leeri-eelsed. Kell 6.00 õ. noorte KÜÜNLAVALGE-JUMALATEENISTUS. Esinevad koguduse noored. Pärast jumalateenistust all saalis pannkoogid ja kohvi. Peakorraldaja pr. Elva Palo.

Pühap., 12. veebr. JUMALATEENISTUS kell 11.00 h. Solist Monica Zerbe. Pärast jumalateenistust film Jeesusest: „The Turin Shroud", kestvus 1 tund. Kohvi.

Pühap., 19. veebr. JUMALATEENISTUS kell 11.00 h. Jutlustab õp. Edgar Heinsoo. Pärast jumalateenistust Edgar Heinsoo loeng: „Usk ja teadus". Kohvi.

Ingliskeelsed JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kell 9.30 hommikul. Pühapäevakool igal pühapäeval jumalateenistusega samaaegselt.

PIIBLITUNNID igal pühapäeval kell 10.00 hommikul.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti 10—6, neljapäeviti 12—3 p.l.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kolmapäeval 9.30—12 kirikus, neljapäeval 6—8 kirikus ja igal pühapäeval pärast jumalateenistust.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS
Praost E. Lepik. Tel. 1-519-941-4309
RR 5. Orangeville, Ontario

Pühap., 5. veebr. kell 2.00 p.l. JUMALATEENISTUS Peetri kirikus, teenib ja jutlustab praost E. Lepik, laulab koguduse laulukoor G. Raagi juhatusel. Peale jumalateenistust koguduse juhatuse koosolek.

Pühap., 19. veebr. kell 2.00 p.l. EESTI VABARIIGI AASTAPÄEVA tähistamise JUMALATEENISTUS, teenib ja jutlustab praost E. Lepik, laulab koguduse laulukoor G. Raagi juhatusel. Laululehed. Peale jumalateenistust koguduse nõukogu koosolek, millest kõiki nõukogu liikmeid palutakse tungivalt osavõtta.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave. Tel. 698-5645
Pastor Allan Laur
72 Appleby Cres.,
Markham, Ontario L3R 2L4
Tel. 477-6248

Pühapäeval, 5. veebruaril kell 2 p.l. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja täiskasvanuile. Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur. Laulab koor Ülo Lindströmi juhatusel. Issanda surma mälestamine. (Buss Eesti Kodust kell 1.30 p.l.). Kell 6.15 õ. ingliskeelne JUMALATEENISTUS. Kõneleb Toomas Rüdmik.

Kolmapäeval, 8. veebruaril kell 7 õ. PALVEÕHTU.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3—3.30 p.l.

Pühap., 5. veebr. kell 10.15 h. PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanuile. kell 11.00 h. lastele. Kell 11.00 JUMALATEENISTUS. K. Raid, segakoor, Issanda surma mälestamine. Kell 6.00 õ. UKSEHOIDJATE ÕHTU. Kiriku uksehoidjad tunnistavad ja laulavad. Kaupsi-Raidi kvartett.

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont. M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930, kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 5. veebruaril kell 11 hm. pühapäevane JUMALATEENISTUS. Pärast jumalateenistust koguduse täiskogu koosolek.

Pühapäeval, 12. veebruaril kell 4 pl. pühapäevane JUMALATEENISTUS. Uue nõukogu ametisse õnnistamine.

Pühap., 19. veebr. kell 11.00 h. pühapäevane JUMALATEENISTUS.

Laup., 25. veebr. kell 4.00 p.l. Eesti Vabariigi 66. aastapäeva tähistav piiskoplik JUMALATEENISTUS. Laulab koguduse segakoor. Pärast jumalateenistust aktus ja kohvilaud. Aktusel kõneleb skm Enn Kiilaspea.

Pühap., 26. veebr. jumalateenistust ei ole.

PÜHAPÄEVAKOOL igal pühapäeval jumalateenistuse ajal.

LEERI-EELSED iga kella 11.00-nese jumalateenistuse ajal.

PIIBLITUNNID tundaega iga enne kella 4.00-st jumalateenistust.

Koguduse SEGAKOORI harjutused toimuvad igal esmaspäeval kell 7 õ. kirikusaalis.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kiriku kantseleis: teisipäeviti kl. 6 p.l.—8 p.l., neljapäeviti kl. 2 p.l.—8 p.l. ja pärast jumalateenistusi.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühap., 5. veebr. kell 11.00 h. JUMALATEENISTUS, kus teenivad A. Turve ja A. Tammo, järgneb ISSANDALAUD.

Kolmap., 8. veebr. kell 7.30 õ. PIIBLI-PALVETUND ainel: Metsalise isik Piiblis.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Tel.: 698-7977 või 766-7853
Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.
Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough

JUMALATEENISTUS on pühap., 5. veebr. kell 1.00 p.l.

JUMALATEENISTUS ühenduses Eesti iseseisvusepäeva välja kuulutamisega on pühap., 19. veebr. kell 3.00 p.l. Järgneb kohvilaud päevakohase kavaga.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

Exclusive Delicatessen Co. ● 43 Mulock Ave. Toronto
UUS OMANIK – KEITH JACKSON
on Toio teenistuses — igat sorti suitsukalu.
Helistage: 766-6007

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 1802, 181 University Ave., Toronto, Ontario, M5H 3M7
Tel. 864-0099

TÄNUAVALDUS

Avaldame tänu kõigile, kes

HELMUT JAAGUSTE

ärasaatmist kaasa elasid, seda lilledega kaunistasid ja omastele kaastunnet avaldasid nii isiklikult kui ka postiteel.

Eriline tänu kuulub õpetaja Udo Petersoole südamliku matusetalituse eest, pr. Tamara Norheimile kaunite laulude eest ning skm Soometile, skm Rungele, skm Kurisele ja hr. Taimo Ilvesele soojasõnaliste järelhüüete eest.

EVI JAAGUSTE
OLEV JAAGUSTE perekonnaga
MARTIN ja BRIGITA JÕGI
MIKK JÕGI

KALLIS EMA JA VANA-VANAEMA

IDA TÕSINE

(neiuna Meier)
sündinud 12. augustil 1886 Jõgelal, Saaremaal
surnud 29. jaanuaril 1984 Port Credit'is, Ontarios

Mälestavad leinas

poeg LUDVIG perekonnaga
tütred SALME, AINO ja AULA perekondadega

JUMALA KUTSELE ON JÄRGNENUD
VÄÄRIKAS EESTI EMA

IDA TÕSINE

mälestavad

NATAN HOPPE perekonnaga
LAAS LEIVAT perekonnaga
HELLA LEIVAT

LAHKUS IGAVIKKU MEIE TÄDIPOEG

JOOSEP LILHEIN

Mälestavad

ISAK KAIN
ISAK ja MARE VARMA

ARMAST KOOLIÕDE JA ELUAEGSET SÕPRA

EVI MEER'i

mälestab leinas

MADLI KONSEN perekonnaga

LUGUPEETUD KLUBI LIIKMEID

EVI MEER'i
ANTON NORGAN'it

mälestab leinas

MONTREALI EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI

LAHKUS IGAVIKKU MEIE KALLIS TÄDI

IDA TÕSINE

mälestavad leinas

Päike tõuseb ja vaob,
inimene elab ja kaob . . .
mälestused püsivad.

IMANT perega
VALDEK perega
MAIMU tütrega

KALLIS VANAEMA JA VANAVANAEMA

IDA TÕSINE

neiuna Meier
sündinud 12. augustil 1886 Saaremaal
surnud 29. jaanuaril 1984 Port Credit'is

mälestavad leinas

ANU ja ERIK RANDMAA lastega

Ajaleht „MEIE ELU" kirjutab eestlastest ja nende eluavaldustest kogu maailma ulatuses.

Ärge unustage tellimise uuendamist!

ARMAST ÕEMEEST

ELM

Puhka rahus!

KALLIST SU

JO

Puhka rahus
võõramaa mullas!

OMA HEAD SÕP

ERN

ERNST LÕI

mälestavad leina

MAGDA
KRISTJA
EDUARD
FRIEDRI

LUGUPEETUD JA ARMAST KLUBI

ERNST LÕI

mälestab leinas

EESTI PENSIONÄ

ARMAST SÕPRA

AI U

mäles

ARMAST ÜLIÕPILASVILISTLAST

EVI ME

mäle

ARMAST ÕEMEEST

ELMAR ONNO't

mälestavad kurbuses

PEETER LOITE abikaasaga
SYLVIA, PEETER ja TOOMAS LOITE

Puhka rahus!

KALLIST SUGULAST

JOOSEP LILHEIN'i

mälestavad sügavas leinas

ARVELD VOOGJÄRV perekonnaga
AGNES VOOGJÄRV perekonnaga
LEIDA MÜRK perekonnaga

Puhka rahus
vööramaa mullas!

OMA HEAD SÕPRA JA LUGUPEETUD KAASVÕITLEJAT

ERNST LÕIVUKENE't

mälestab leinas

GEORG ILTAL perekonnaga

ÕNNETU SURMA LÄBI LAHKUNUD ARMAST SÕPRA

ERNST LÕIVUKENE

mälestavad leinas

MAGDA KÄIS
KRISTJAN ja IMBI KÄIS
EDUARD ja LINDA TOBRELUTS
FRIEDRICH ja VAIDA MÖLLER

LUGUPEETUD JA ARMAST KLUBILIIGET

ERNST LÕIVUKENE

mälestab leinas

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

ARMAST SÕPRA

ADELE UNT'i

mälestavad leinas

MILDA ja EVALD PAST

ARMAST ÜLIÕPILASVILISTLAST

EVI MEER'i

mälestab

KORP! FILIAE PATRIAE

ARMAST SUGULAST

ADELE UNT'i

sündinud 16. jaanuaril 1894
surnud 18. jaanuaril 1984

mälestavad leinas

õde MARIE TRALMAN
vend VIKTOR KIRIKMAR Eestis
RAIMOND, AINO ja JAAN LEPP
ALBERT LEPP Eestis
perekond TRALMAN

ARMAST KOOLIÕDE

EVI MEER'i

sündinud Lõo

mälestavad kurbuses

TARTU TÜTARLASTE GÜMNAASIUMI ÕPILASED

PUHKA RAHUS ARMAS SÕBER

EVI MEER'i

Ilusate mälestustega Sinust

leinab

JENNIE

ARMAST PEREKONNA SÕPRA

EVI MEER'i

mälestavad leinas

HELLA MÄGI
ELSE RABADIK

KALLIST ABIKAASAT, EMA, VANAEMA JA ÕDE

ALIIDE VALGE't

sündinud 8. mail 1910
surnud 26. jaanuaril 1984 Saaremaal

mälestavad leinas

Sest Mina elan ja teie saate elama!
Jh. 14:19s.

ABIKAASA ja LAPSED perekondadega Eestis
VEND perekonnaga Torontos

KURBUSES AVALDAME KAASTUNNET

AINO LEITHAM

neiuna Kuusik

leinavad

vend HEINO, MAILIS ja URMAS
NADY MEETA, ALEKS ja PIRET
KÜDI HEINO, SILVI, ERIK, VILJAR,
KERSTI ja SIRJE kodu-Eestis

Olgu vööramaa muld
Sulle kerge!

OMA ARMSAT AKADEEMILIST POEGA

ELMAR NÕGES't

mälestab leinas

HARALD TEDER

„MEIE ELU"
lugejad, ärge unustage oma sõpradele soovitamast
„MEIE ELU"

JURISTID

ENN KUUSKNE
B.M., LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
1 First Canadian Place, Ste 3450
Kontoris — 363-0073
Kodus — 360-8776
Mitmekülgne praktika

ARSTID

ROY TILL, B.Sc., D.C.
DOCTOR OF CHIROPRACTIC
Bellamy North Chiropractic Centre and Sport Injury Clinic
1085 Bellamy Rd. N., Suite 205
Scarborough, Ontario M1H 3C7
Tel: (416) 439-9542
Vastuvõtt kokkuleppel

KORTERID

MAJA
VÄLJA ÜÜRIDA
2—3 kuuks.
Eglinton Ave. E. ja Victoria Park.
Helistada: 444-2897, 444-6405

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
739 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Hellstada tel. 489-8811 • 489-8002

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesugusei sobivaid kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

„MEIE ELU" ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO
Poko's Meat Products äridos .... 376 College St.
767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen ..... 141 Danforth Ave.
The Finnish Place ..... 5463 Yonge St. Willowdale

THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 Algoma St.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse — 1 a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

TELLIMISKUPONG:

Palun saatke minule „MEIE ELU" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

Õnnitlejaid peapiiskop Konrad Veemi kodus. Vasakult: praost Rudolf Kiviranna, praost Voldemar Takkel, Silva Kiviranna, Peeter Paljak, peapiiskop Konrad Veem, Artur Tarmet, Maria Veem, Elmar Anderson. Foto — Karin Saarsen

Peapiiskop Konrad Veemi 70 a. sünnipäeva tähistamine Stokholmis

STOKHOLM — Juba varakult täitus Stokholmi südalinnas asuv Jakobi kirik kolmekuningapäeval eestlastest, kes olid tulnud pidulikule jumalateenistusele, millega tähistati peapiiskop Konrad Veemi 70. sünnipäeva.

Teenistus algas vaimulike rongkäiguga kiriku altari ette. Kõige ees sammus noor Rootsis ordineeritud abipraost Jaak P. Reesalu, siis õp. Adolf Helmut Kaarme, Rootsi praost Voldemar Takkel, assessor Ivar Poell ja praost Rudolf Kiviranna. Vastavalt kiriklikule traditsioonile järgnes neile ametirüüs peapiiskop K. Veem.

KÜLALISJUTUSTAJA

Algusliturgia järele astus kantslisse külalisjutlustaja Ameerikast, praost Rudolf Kiviranna. Ta ütles: „Saabunud uus aasta on meile kui eestlastele mitmeti tähtis aasta, kuna ta seisab Kodu-Eestist lahkumise 40. aasta tähe all. Ta asetab meid küsimuse ette: kas valime ka meie — nii nagu Poola rahvas — Kristuse ja tulise isamaa-armastuse tee?

Jõulude ja kolmekuningapüha kutseks on astuda nende jälgedesse, kes ligi 2000 aasta jooksul on sammunud Petlema karjaste ja hommikumaa tarkade jälgedes. Seda teed on eesti rahvas murdumatult käinud 460 aastat, alates Martin Lutheri usupuhastuse tulekust meie maale. Suurimad me rahva ajaloos on olnud teadlikud, kui tähtis see on, et oleme tugevad ja kindlad oma usus ja lootuses Jumalale ega lase end raskustest kohutada.

Selle usuga südames toimus 100 aastat tagasi esimese sini-must-valge lipu pühitsemine Otepää kiriklas. See sündis ajal, mil tsaaririigi toores venestamispoliitika taotles hävitada meie eestlaseks-olemist.

Evangeeliumi Luteri-Usu Kirik oli selleks tugevaks müüriks, mille vastu purunesid venestamise rünnakud.

Meie vaenlased Kremlis ja Toompeal on oodanud, et me kaoksime võõraste rahvaste keskele. Aga meie ei ole, ei tohi ega taha olla aganad, mida saatuse tuul laiali kannab."

Järgnevalt iseloomustas jutlustaja nelja eesti peapiiskoppi, kelle tööd peapiiskop K. Veem jätkab: „Esimeseks Eesti Kiriku peapiiskopiks valiti Keila koguduse hingekarjane Jacob Kukk, kelle eluküünal kustus 50 aastat tagasi a. 1933. Tema tööd asus jätkama dünaamiline ja kõrgete vaimsete võimetega prof. dr. Hugo Rahamägi. Sõja ja võõrvõimude raske valitsuse ajal ja pagulaspõlve algajastul oli meie kirikliku elu mõjukaks juhiks endine Tartu Ülikooli rektor dr. Johan Kõpp. Tema kehastas endas rahvusliku ärkamisaja suurkujude Jakob Hurda ja Villem Reimani vaimu ühendatult väljapaistvate teaduslike võimetega. Neljandaks Eesti Kiriku peapiiskopiks oli Johannes Oskar Lauri, tuntud oma usulise sügavuse ja praktiliselt kiriklikust tööst pagulusse kaasatoodud rikkalikke kogemusi, mida ta tarvitas juhtmõtte all „Oodata, mitte väsida, südametega, mille lootus vankumatult Jumalal Tema Poja kui Õnnistegija läbi."

JULGE VÕITLEJA

„Stokholmi kogudus andis Eesti Kirikule viienda praegu ametis oleva peapiiskopi, kes astus oma ülesannetesse 1. jaanuaril 1972. Järgnenud 12 aastat on andnud tunnistuse, et see valik oli õnnelik. Peapiiskopi-amet evangeelses kirikus on eelkõige usuline amet. Aga meie olukorras on see ka julge võitleja amet. Võitlejal tuleb minna ja veenvalt suurtel maailmakonverentsidel selgitada eesti rahva ja tema Kiriku õigust olla vaba ateisti-kommunistlikust orjastusest."

Jutlusele järgnevalt esitas Konsistooriumi assessor õp. Ivar Poell kantslist peapiiskopi eluloo.

Piduliku sündmuse muusikalise osa eest kandis hoolt Stokholmis koguduse koor Jüri Raidi juhatusel.

□

Kohe pärast jumalateenistust toimus sünnipäeva-bankett lähedalasuva Strand Hotelli peosaalis. USA eestlaste nimel tervitas peapiiskoppi praost Rudolf Kiviranna, kes andis edasi Rahvuskomtee esimehe Juhan Simonsoni parimad soovid ja tunnustuse juubilarile tema väärtusliku panuse eest usualal ja ka eestluse vabadusvõitluses.

Peapiiskopi sünnipäeval laupäeval, 7. jaanuaril toimus vastuvõtt ja koosviibimine peapiiskopi ametikorteris Stokholmi eeslinnas. Üle seitsmekümne rootsi eestlase, nende hulgas organisatsioonide juhtivaid tegelasi, koguduseliikmeid ja sõpru kasutas võimalust oma õnnitlustega ütelda vabade eestlaste kirikliku-elu kõrgeimale juhile, et ta tarmukalt ja julgelt jätkaks oma tööd ja võitlust. Rootsist ja üle kogu maailma oli peapiiskopile saabunud rohkesti õnnitlusi telegrammi ja kirja teel.

Väärika sünnipäeva tähistamise peakorraldajaks oli Konsistooriumi assessor Vello Mänd, kes on ka Stokholmi Peapiiskopliku Toomkoguduse juhatuse esimees.

Praost A. E. Aaviksaar 70

Inglismaal, Leicesteris elunev populaarne kirikumees, keda Inglismaa Eestlaste Suvepäeval Bradfordis möödunud aasta juunis seati Shipley kirikus praost dr. J. Tauli poolt uueks praostiks, saab 9. veebruaril 70-aastaseks, olles ametialalt üks nooremaid meie praostide aulises peres.

Biograafilised andmed ütlevad: „Albert Enno Aaviksaar sündis 9. veebr. 1914. a. Vändras. Käis koolis Tartus. Teise maailmasõja tõttu pidi katkestama õpingud Tartu Ülikoolis. Jätkas usuteaduse õppimist pagulasena Göttingenis ja hiljem Minneapolises. Õiendas Konsistooriumi eksamid 1960. a. kevadel, olles prooviaastal praost J. Tauli juures. Õnnistati õpetaja ametisse Nelipühil, 1960. a. Londonis. Valiti Kesk-Inglismaa koguduse ja Boltoni-Prestoni pihtkonna õpetajaks 1961. a. kevadel. Väljaspool oma koguduse pihtkonda on juubilar tuntud nii Londonis kui Bradfordis, nii Bristolis kui Cardiffis ja kogu Shotimaal jumalateenistuste pidamise kaudu.

Peale otsese kirikliku töö on juubilaril lähedane meie rahvuslik töö. Bradford oli ta esimene kodu Inglismaal. Ta oli seal IEÜ osakonna liige ja mitmekordne esimees. Samuti oli ta „Eesti Kodu" asutaja liige ja jällegi kauaaegne esimees. Laulis mõlemates koorides ja võttis osa Suvipäevade korraldamisest. Iga Bradfordi eestlane tunneb teda ja mõtleb juubelipäeval temale kui tublile töömehele. Nüüd ta elab oma perega juba 23 aastat Leicesteris. Varem võttis ta osa ka Inglismaa Eestlaste Ühingu juhatuse ja toimkondade tööst."

Dr. Jaak Taul kirjutab juubilari sünnipäeval 1964. a. veebruari „Eesti Hääles": „Eesti kirik ja rahvas on juubilari südame asjad. Kuid on veel midagi, millest ei saa vaikida. Juubilar on perekonnainimene, kodune, töökas ja sõbralik. Oma kaunis kodus — 34 Pine Tree Avenue, Leicester — tähistab ta oma elu keskset juubelit abikaasa, kolme lapse ja paljude sõprade seltsis."

Kallis koolivend! Tartu Ülikooli usuteaduskonna endise üliõpilasena meenuvad allakirjutanule päevad, mil veetsime koos Tartus, Kivi tänaval, tudengipäevi. Sinu püüdlikkus ja andumus kirikutööle, samuti võimas ja ilus lauluhääl on viinud Sind meie kirikumeeste tippridadesse pagulaskirikus. Sellele on lisandunud veel „auametina" „Eesti Kiriku" toimetuse-kolleegiumi amet. Jumal on Su elutööd õnnistanud kauni abikaasa, poja ja kahe tütre (Eha ja Eva) kujul, kes töötavad BBC-s vastutusrikastel kohtadel. Tartu Kommertsgümnaasiumi vilistlaspere, samuti kaasvõitlejad Eesti Üliõpilaste Seltsist, suruvad Su juubelisünnipäeval südamlikult kätt — nii mõttes kui tegelikult. Saagu Su jõululäkituse sõnad „Eesti Hääles" (16. dets. -83) juhtnööriks inimkonnale: „Moodsa arstiteaduse looja, Louis Pasteur, ütles julgustavalt oma elu lõpp-jaama teekonnal: „Maailma tulevik ei kuulu mitte vallutajaile, vaid maailma Päästjale!" Loodame, et selle kuulsa teadlase sõnad on prohvetlikud ja täituvad." Per aspera ad astra.

A. TONSKA

Praost A. E. Aaviksaar

Pühendus kapten-major N. Valgele

(VR II/3)

tema 85-ndaks sünnipäevaks

Keegi meist ei suudaks pidurdada,
et kohtuda sel tähtsal elurajal,
kus vaibub iga argipäeva rutt,
kus täitub soovide ja igatsuse jutt,
et jagada nii haruharva koitnud päeva
ja tulla südames ja hinges sündind
sooviga.

Õnn Sulle ikka ulatagu käsi
ja juhtigu Sind oma majasse,
ta hellitustest ära iial väsi,
miks ollaks kurb, ka seda ära küsi —
siis elurõõm Sind saadab alati.

Su sooja silmapaari päiksesära
võib sulatada talve kevadeks.
Su musikaalse hinge vaimne sära
võib muuta muremusta meele
heledaks.

Sel eluristtee kilomeetripostil
Sind peatades Sul ulatan ma käe —
sama reipaks, vaimuerksaks jää,
et elu alati Sind hellitaks ja hoiaks
värskeltsillutatud asfaltteel.

Mu õnnesoovid armastusest soojad,
kuigi külm mu põhjamaine rühi:
tahaks olla Sulle rõõmutooja
ning selle päeva heledamaks looja
ning ütlen ainult seda üht —
jää kauaks, kauaks meie sõprusringi,
me seltsis ikka kulgegu Su tee,
tingin elult väärtusliku kingi —
soov sügava, mis soendab kõigi hingi,
et tihti kohtume siin veel
elu kilomeetripostist möödumiseteel.

LINDA SAARNIIT

Vaipade ja mööbli keemiline puhastus

samuti akende pesemine. Söögituba, elutuba ja koridor $59.95. Pensionäride üürikorteritele hinna-alandus.

PEETER VALING — Tel. 690-4961

ÕIENDUS

„Meie Elu" 1984. a. kalendris lk. 49 esineb eksitus eesti gaidlikkude organisatsioonide osas. Palume parandada järgmiselt:

Eesti Gaidide Liidu Keskbüroo. Peagaid: gdr. Hilja Kuutma, 62 Killdeer Cres., Toronto, Ont. M4G 2W8. Tel. 425-4601.

Eesti Gaiderite Kogu Kanada Koondis. Juhataja: gdr. Lisanne Vaher, RR#2, Uxbridge, Ont. L0L 1K0.

□

Samuti palume lisada kuulutuste registrisse (lk. 122) advokaatide, notarite osas:

Toome, Tõnu B.A.Sc., LL.B. lk. 112

Skm. Helmut Jaaguste

IN MEMORIAM

Kolmapäeval, 11. jaanuaril sai tuleõnnetusel surma Toronto skautluses ja sportlaskonnas hästi tuntud skm. Helmut Jaaguste. Ta sündis 10. juulil, 1924. a. Pärnus, kus noore poisina oli tegev Pärnu skautide organisatsioonis. 1936. a. võttis osa Eesti viimasest skautide suurlaagrist Paralepas. Nooruses tundis juba huvi kergejõustiku ja üldse spordi vatu. Lemmikalaks oli tal 1500 meetri jooks. 1943. a. viis elutee noore Helmuti sõjaväkke, kus pärast raskeid võitlusaastaid lõppes sõdalase tee Belgias vangilaagris. Vangilaagris tekkis peagi eesti skautüksus, millesse kuulus ka Helmut Jaaguste. Pärast vabanemist asus tervist parandama Saksamaal sanatooriumis. Oli järgnevalt Oldenburgi D.P. laagris, kust viis tee edasi USA sõjaväe juurde teenistusse. Saksamaal olles oli tegev eesti skautüksustes.

1955. a. saabus lahkunu Kanadasse, kus peagi tegutses Montrealis skautide „Kalev'i" lipkonnas vanemskautide „Mõõgavellede" peres. 1957. aastal asus Torontosse, kus liitus siinsete skautide ja sportlastega. Ta kuulus Toronto skautide „Kalevi" lipkonda, olles viisteist aastat mitmesugustel juhi kohtadel alates vanemskautide vanaperemehe tööülesannetest kuni lipkonna abijuhini, võttes elavalt osa vanaskautide „Leegionäride" pere tegevusest, olles aastaid Eesti Skautide Malev Kanadas spordijuhiks, tegutsedes suurlaagrite ja maailmalaagrite juhtkondades, olles paljude laagriväravate kavandaja jne. Kui tekkis idee ehitada Kotkajärvele Kalevite kodu, oli Helmut üks selle propageerijaid, kavandaja, ehituse plaanide tegija ja tegelik tööde juhataja. Ta ehitas „Kalevi" lipkonna kodu Kotkajärvele suure armastuse ja hoolega, nii nagu ehitas oma maja Torontos. Lisaks lõpetas 1974. a. skaudijuhtide Metsamärgi kursuse.

Samalajal oli Toronto Spordiselts „Kalevis" ürituste organiseerija, seltsi Võrkpalli- ja Suusaklubides treener ja ka noorte kergejõustiku virgutaja. Helmut Jaaguste oli üks neid, kes pühendas lugematuid tunde eesti spordile — õpetades, juhtides võistlusi korraldades jne. Oli üks Udoras Jõekääru suvekodu alale normaalmõõtudega staadioni plaanide tegija ja ka üks selle ehitajaist, sealse korvpalli platsi korrastaja jne. Tegutses 1980. a. Vabaduse Olümpiaadi eesti osa üldkorraldajana. Helmut oli aastaid tegev North American Baltic Sports Associationi juhatuses eestlaste esindajana ja ühingu murdmaasuusatamise korraldaja. Omas Muskoka Loppeti murdmaa suusatamise kuldmärgi. Märgi saaja peab üheksa aasta jooksul, ühtegi aastat vahele jätmata, murdmaa suusatamisest osavõtma. Helmut Jaaguste teeneid hindas Spordiselts „Kalev" kuldmärgiga, samuti valis Võrkpalliklubi Tema oma auliikmeks.

Torontos jätkas oma hariduse täiendamist Ryersoni Polytechnical Institutes ja omalajal kuulus Korp! Väinla liikmeskonda. Skm. Helmut Jaaguste suur energia skautluses ja spordis oli imetlusväärne. Sageli pidi ta lisa võtma öö tundidest, et täita lubatud kohustusi. Kolm aastat tagasi tegi läbi operatsiooni, mille tagajärjel liikumisvõime oli osaliselt takistatud. Kõndides kepi toetusel Helmut jätkas eluteed võideldes raskuste ja ebamugavustega. Ta töötas edasi joonestajana Toronto transiitsüsteemis (TTC). Möödunud suvel tegi koos abikaasaga automatka Torontost Albertasse skautide XV Maailmajamboreele, kus mõlemad töötasid laagris. Maailmajamboreel oli lahkunu viimaseks tööks meie esindusüksuse all-laagri värava kaunistus — nahale tehtud Toronto motiividel kunstipärane joonistus koos all-laagrist osavõtjate nimedega. Hoolimata halvast tervisest oli Helmut abiks meie noortele sportlastele ja skautidele. 1959.a. edutati skm. Helmut Jaaguste nooremskautmastriks ja 1974. a. skautmastriks. Skautluses hinnati Tema teeneid Põhjatäht III ja II annetamisega. Ka omas vanaskautide „Leegionäride" kuldmärgi.

Skm. Helmut Jaaguste manalasse varisemisega kaotas meie skautlik noorus ja sportlaskond ühe ideelise, talentide rikka, innuka töömehe, mitmete ürituste eestvedaja ja eestluse eest võitleja. Eesti mehena oli lahkunule selge, et nii kaua kui püsib eesti keel võõrsil, püsib ka eestlus. Tema kõikumata kindlaks sooviks oli kanda siin võõrsil edasi eesti keelt ja meelt põlvest põlve, kuni kord vabaneb kodumaa.

Skm. Helmut Jaagusted jäid leinama abikaasa Evi, poeg Olev abikaasaga ja pojapoeg Kalev, kasupoeg Martin abikaasaga ja kasupoeg Mikk, arvukas skautlikenoorte ja meie sportlaste pere sugulased sõbrad ja tuttavad lähedal ning kaugel.

Sa asusid manala teele skaudivormis ja Su kätele asetatud eesti rahvuslindiga köidetud Kotkajärvel kuuse oksad olid sul saatjaks viimasel teekonnal. Sa jäid truuks Eesti Isamaale ja põhimõttele — kord skaut, alati skaut! Puhka rahus, hea eestlane ja tubli töömees.

EINO KURIS, skm.

Pedestri Jaan

Maha liiter . . . elagu gallon!

Kui lõpmata ilus võis olla elu, kui maailm oli veel lame kui laud ja taevakehad vaatleja pea kohal hiigelkuplit mööda rändasid! Leidus ettevõtlikke mehi, kes oma rändudel olid sattunud sinna, kus maailm lõppes ja oma silmaga näinud seda tühjust, mis vastu aegutas teispool maailma piirjoont.

Kuid see lameda maailma idüll ei saanud püsida igavesti. Kerkisid esile tumedad jõud, kellele võõras on ilu. Nad tulid ja kägardasid maailma kokku üheks kerakujuliseks käntsakaks, kerisid sellele peale oma meridiaaninöörid ja tõmbasid neist risti üle tünnivitsad, mida nad ise paralleelideks nimetasid. Jah, nii sai kaunist lamedast maailmast maakera, nagu seda tänapäeval tuntakse.

See kõik sai toime tulla ainult selle tõttu, et tolleaegsed riigivalitsused ega rahvas õigel ajal vahele ei astunud. Põletati tuleriidal küll mõnedsajad ketserid ja pisteti pokri valeõptetuse levitajaid, kuid kõike seda tehti liiga hilja ja liigse härdameelsusega.

Palju aastaid on möödunud sellest — muutunud on riigid ja rahvad. Rõõmustav on näha, et sellega ühenduses on ometi õpitud midagi ka mineviku eksitustest. Nüüdisaja publik on juba hoopis valvsam. See ilmnes, kui föderaalvalitsus otsustas meie rahvale nii armsaks saanud ja ainuõige briti kaalu- ja mõõdusüsteemi asemele kehtima panna meetrimõõdustiku valeõpetuse. Kohe leidus ärksaid isamaa poegi ja tütreid, kes oma au kaalule pannes endiselt julgesid müüa bensiini galloni-kaupa ja trimbata õlut pantilistest kannudest. Briti impeerium on küll kokku kuivanud, nagu eelmise aasta saagist maha ununenud krimpsus kaalikas juurvilja salve nurgas, kuid impeeriumi tungal pole lakanud immitsemast, vaid soendab endiselt oma laste südameid. Ja samuti kui seda hellitavat soojust on võimalik mõõta üksnes briti soojusühikutes (BTU — British thermal unit), nii tuleb ka kõike käegakatsutavat, mis ühte lojaalset Kanada kodanikku ümbritseb, mõõta inchides, perchides, fathomites ja furlongides, kaaluda dramides, grainides, stone'ides, scrupletes, ja kallata gillides, peckides, firkinites, kilderkinites, hogsheadides jne.

Kui palju romantikat kätkeb briti mõõdusüsteemis! Ja nende mõõtühikute omavahelises sõltuvuses tuleb ilmsiks muistsete meisternõidade ja maagikute müstiline lumm, mis sunnib igat mõõtude ja kaaludega tegelejat ära tundma, kui väike ja tähtsusetu ta on nende kõrval, kes mõõtmise kunsti kunagi hallis minevikus on välja nuputanud. Kui mõni ninatark julgeb väita, et, näiteks, üks miil on ikka ja alati miil, siis ta ainult paljastab oma võhiklikkust, sest kuivamaa miil on 5280 jalga pikk, kuna meremiil on tervelt 6000 jalga. (Seda muidugi ainult igapäevses pruugis, sest meremiili täpne pikkus on tervelt 6080 jalga). Kes ennast ei taha kompromiteerida rumalate küsimustega see jätku parem küsimata, kas snowmobilega merejääl sõites tuleb kaugusi arvestada maa-, või meremiilides; või mis teha suure uputuse puhul paadiga mööda linnatänavaid sõites. Nii mõnigi võhik kratsib oma kukalt, miks üks unts vorsti on kergem kui üks unts kulda ja ometi üks nael vorsti on raskem kui nael kulda.

Briti mõõdusüsteemi vaimukuses ja müstilisuses on nii palju kütkestavat ja veetlevat, et selle hülgamine oleks samaväärne pühaduse teotamisega. Kindlameelsemad meie hulgast ongi oma kõrvad sulgenud meetrimõõdustiku apostlite peibutustele, nagu Odüsseus seda targasti tegi koduteel Troojast, sireenide saare kohal. Kas ei peaks sellised suurkujud, nagu Jack Halpert ja Raymond Christiansen, kes kuulsaks said oma julguse tõttu, pumbata bensiini briti gallonites tagakiusamise kiuste, kuulutatama rahvussangariteks ja muudetama nende garaazh pühamuks? Kohtunik William Ross, kes oma targa otsusega taastas nende meeste isikuvabaduse, tõestas, et ühte kohtuotsust on võimalik teha ka ilma, et asjaolusid teaduslikult analüüsida tarvitseks. Ja kõik õiglusthindavad kanadlased — eriti need, kes oskavad ära elada riigimakse maksmata võivad hõisata juubeldades, et valitsust kohustati maksma riigikassast kaebealustele valurahaks $42. 000, kuigi see summa „Globe & Mail'i" teatel olevat olnud kaks korda suurem tegelikest protsessikuludest. Protsess on päästnud valla paljude nende keelepaelad, kes senini hambad risti ülekohut kannatasid. Vürtspoodnikud kaebavad kooris, kuidas nõudmine toitainete järele drastiliselt vähenenud olevat meetrimõõdustiku kehtestamisest saadik. Ilmselt tarbija pigemini nälgib, kui et osta toitu grammides ja liitrites. Või läheb tagasi naturaalmajandusele, nagu tuhanded aastad tagasi, elatudes jahisaagist ja metsikult kasvavast taimestikust. Valitsus oleks pidanud nägema ette sellist hädaohtu. Tuleviku nimel peaks valitsus mitte ainult tühistama oma meetrimõõdustiku kehtestamise kavad, vaid kuulutama ka kogu selle süsteemi seadusevastaseks. See teeks lõpu ka juba aastaid ja aastaid kestnud meetrimõõdustiku kasutamise praksisele ülikoolide, teaduslikkude uurimisasutiste, eriti aga tööstuste poolt. Kui välismaad on huvitatud Kanada kvaliteetseist tööstussaadusist, siis peavad nad leppima meie vanas heas britimõõdustikus valmistatud toodetega. Kui nad sellega aga rahul pole, siis meie lihtselt ei müü neile. Ja kui meid selle tõttu maailmaturult ka välja surutaks, siis on Kanada rahvas pigem valmis nälgima, kui et oma lojaalsust Impeeriumile murda.

Jäägem lootma, et Halper, Christiansen ja nende mõttekaaslased oma võiduloorbereile puhkama ei jää, vaid võitlusrinnet isikuvabaduse ja vanade headetraditsioonide taastamise eest veel laiendavad. Siis pole enam kaugel ka päev, millal ka maailm jälle lamedaks kuulutatakse ja ta jälle, nagu vanasti, saab universumi vaieldamatuks keskuseks.

KUHU MINNA?

Laup., 4. veebr. Hamiltoni Helletajate kontsert-tuluõhtu YWCA ruumes, 75 MacNab St. S. Hamilton, algusega kl. 2 p.

Pühap., 5. veebr. Narva '44 lahingute mälestusõhtu Eesti Majas algusega kl. 3 p.

Neljap., 9. veebruaril Majanduse klubi loengud tulumaksust ja päranditest Eesti Majas algusega kl. 7.30 õ.

Reedel, 10. veebr. „Kalevi mürgel" Tartu College'is algusega kl. 7.30 õ.

Pühap., 12. veebr. Johan Laidoneri 100. a. sünnipäeva tähistamine Eesti Majas algusega kl. 3 p.

Esmasp., 13. veebr. Finnair'i soome ja eesti filmiõhtu Macedonian Hall'is, 76 Overlea Blvd. algusega kl. 6.30 õ.

Laup., 18. veebr. Meeskoori Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamise koosviibimine Eesti Majas algusega kl. 7 õ.

Pühap., 26. veebr. Eesti Vabariigi 66. aastapäeva tähistamise kontsert-aktus Toronto Ülikooli aulas algusega kl. 3 p.

Laup., 10. märtsil T.E.R.R. Kungla esituses „Kaval Ants ja Vanapagan" Minkleri auditooriumis, 1750 Finch Ave. E., algusega kl. 7 õ.

Korterid uues EESTI KORTERIMAJAS nüüd

MÜÜGIL

Helistage: G. E. Laikve, arhitekt
444-2897
444-6405